

**Ўзбекистон касаба уюшмалари
Федерацияси Қурултойининг
2020 йил 11 ноябрдаги VIII-1-сонли қарорига
илова**

**Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг
2016-2020 йиллардаги фаолияти тўғрисида
ҲИСОБОТ**

Ҳисобот даврида, Ўзбекистон касаба уюшмалари фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Меҳнат ва Фуқаролик кодекслари, "Касаба уюшмалари тўғрисида"ги, "Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлашмалари тўғрисида"ги, "Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида"ги, "Ижтимоий шериклик тўғрисида"ги Қонунлари, Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган халқаро шартномалар, шунингдек, нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини тартибга солувчи бошқа норматив-хуқуқий хужжатлар, Федерация Устави ҳамда Федерациянинг 2016-2020 йилларга мўлжалланган стратегик йўналишлари асосида олиб борди.

Айниқса, мустақил Ўзбекистонимизнинг ижтимоий-иқтисодий соҳалардаги туб ўзгаришларга, ички ва ташқи сиёсатдаги ислохотларга, қолаверса ҳозирда дунё ҳамжамияти томонидан Янги Ўзбекистон деб эътироф этилаётган даврга асос солган, муҳтарам Шавкат Мирмонович Мирзиёев Давлат раҳбари бўлган 2016 йилнинг сентябридан бошлаб, шу кунга қадар Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан салмоқли ишлар амалга оширилишига эришилди.

Ижтимоий-меҳнат соҳасига оид норматив-хуқуқий хужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва амалдагиларини такомиллаштиришда иштирок этиш, ахолининг, шу жумладан, ёшларнинг хуқуқий саводхонлиги ва маданиятини оширишга кўмаклашиш борасидаги фаолият янада жадаллаштирилди.

Олий Мажлис Сенати, Сенатнинг "Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш", "Хотин-қизлар ва гендер тенглик", "Ёшлар, маданият ва спорт масалалари" қўмиталари, Қонунчилик палатаси ва унинг "Меҳнат ва ижтимоий масалалар", "Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари", "Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш", "Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари" қўмиталари билан яқиндан ҳамкорлик ўрнатилди.

Сенат ва Қонунчилик палатасининг тегишли қўмиталари қошидаги Жамоатчилик эксперт кенгашлари таркибига касаба уюшмалари вакиллари тавсия этилиб, уларнинг тегишли норматив-хуқуқий хужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш, муҳокама қилиш ҳамда қабул қилинишидаги иштироки таъминланди.

Ҳамкорликдаги ишлар натижасида 2016-2020 йиллар давомида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси томонидан ижтимоий-меҳнат соҳасига доир 2000 дан ортиқ норматив-хуқуқий хужжат лойиҳалари кўриб чиқилди ва асосланган таклифлар киритилди.

Хусусан, Ўзбекистон Республикасининг янги таҳрирдаги “Касаба уюшмалари тўғрисида”ги, “Бандлик тўғрисида”ги, “Медиация тўғрисида”ги, “Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги, “Жамоатчилик назорати тўғрисида”ги қонунлари ва Меҳнат кодекси, шунингдек, “Давлат-хусусий шериклик тўғрисида”ги, “Хусусий бандлик агентликлари тўғрисида”ги, “Волонтёрик фаолияти тўғрисида”ги, “Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг хуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида”ги қонунлар шулар жумласидандир.

Шунингдек, давлат тиббиёт ва фармацевтика, мактабгача таълим муассасалари, олий таълим ва илмий-тадқиқот, маданият муассасалари ҳамда архивлари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг тақомиллаштирилган тизимлари жорий этилишига ҳам самарали ҳисса қўшилди.

Касаба уюшмаларининг янги таҳрирдаги “Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги Қонуни қабул қилиниши муносабати билан янги қонуности хужжатларини ишлаб чиқиш, амалдагиларини қонунга мувофиқлаштириш юзасидан Вазирлар Маҳкамасининг 16 та қарорлари лойиҳасига берган таклифларининг аксарияти инобатга олинди.

Меҳнат кодексининг 101-моддасини қўллаш амалиётида юзага келаётган бўшлиқларни тўлдириш мақсадида “Касаба уюшмаси органида иш берувчининг тақдимномасини кўриб чиқиш тартиби” тасдиқланиб, фойдаланиш учун қути ташкилотларга етказилди.

Энг асосийси, 2019 йилда Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг бир гурӯҳ ташаббускор депутатлари билан ҳамкорликда янги таҳрирдаги “Касаба уюшмалари тўғрисида”ги Қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди.

Қонун лойиҳаси ташаббускор депутатлар ва касаба уюшмалари мутахассислари иштирокида тузилган ишчи гурӯҳлар томонидан барча вилоятларда давлат ва нодавлат органлари, корхоналар вакиллари ҳамда касаба уюшмалари фаоллари иштирокида кенг муҳокама қилинди.

Лойиҳа Олий Мажлис Сенати томонидан 2019 йил 30 ноябрда 4-ялпи мажлисда кўриб чиқилиб, маъқулланди ва 6 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан имзоланди.

Аҳолининг, айниқса, ёшларнинг хуқуқий билим ва хуқуқий маданиятини ошириш мақсадида ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчилари ўртасида тизимли равишда “Меҳнат хуқуқи билимдони” танлови ўтказилди. Унда 400 нафарга яқин ўқувчи иштирок этди. Танловнинг барча иштирокчилари касаба уюшмалари томонидан муносиб тақдирланди.

Хуқуқий соҳада фаолият юритаётган катта илмий ходим-изланувчилар, талаба ёшларнинг илмий фаолиятини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациисининг илмий грантлари ҳамда илмий стипендияларига танловлар ташкил этилиб, уларда ҳар йили

200 нафардан ортиқ илмий изланувчилар ва талабаларнинг иштироки йўлга кўйилди.

Фан, таълим ва ишлаб чиқариш интеграциясини таъминлашга кўмаклашиш, меҳнат соҳасида илмий тадқиқотлар олиб бораётган ёшларни кўллаб-куватлаш мақсадида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг илмий стипендияси учун тизимли равишда танлов ўтказилди.

Стипендияларнинг ойлик фонди республикада ўрнатилган энг кам ойлик иш ҳақининг 5 (беш) баробаригача миқдорда белгиланиб, ўқув йили (сентябрь-июн ойлари) давомида ҳар ой кесимида тўлаб борилиши йўлга кўйилди.

Болалар меҳнати ва мажбурий меҳнат масалаларида мутасадди давлат ва нодавлат нотижорат ташкилотлари раҳбарлари ҳамда мутахассисларининг хуқуқий билимини ошириш мақсадида зарур чоралар кўрилди.

Хусусан, касаба уюшмалари тренер-ўқитувчилари республиканинг барча туман ва шаҳарларида давлат бошқаруви органларининг мансабдор шахслари, нодавлат нотижорат ташкилотлар вакиллари ва фермерларнинг болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатнинг олдини олиш ҳамда миллий ва халқаро меҳнат стандартлари бўйича салоҳиятини ошириш юзасидан 187 та семинар-тренинглар ўтказди.

Ушбу семинар-тренингларда ҳокимият, касаба уюшмалари, бандлик марказлари, ички ишлар, молия, қишлоқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш, халқ таълими, мактабгача таълим бўлимлари, Савдо-саноат палатаси, Фермерлар кенгаши, Ёшлар иттифоқи, Хотин-қизлар қўмитаси ва “Маҳалла” хайрия жамоат фондининг 10 минг нафарга яқин вакиллари иштирок этди.

Меҳнат соҳасида ижтимоий шериклик тизимини ривожлантириш, касаба уюшмалари, иш берувчилар ҳамда Ҳукумат ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг уч тарафлама ҳамкорлик тамойилларини амалга оширишда касаба уюшмаларининг фаоллиги оширилди.

Касаба уюшмалари ташабbusи билан мамлакатимизда Ҳукумат, касаба уюшмалари Федерацияси ва Ўзбекистон иш берувчилар конфедерацияси ўртасида ҳар уч йилда бир марта Бош келишувнинг имзоланиши Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг мамлакатимиз тарихида биринчи марта аҳолининг меҳнат ҳуқуқлари ва ижтимоий ҳимоясини таъминлашда Ҳукуматнинг teng ҳуқуқли шериги сифатида майдонга чиқишига замин яратди.

Бу эса ходимларнинг меҳнат соҳасидаги ҳуқуқий ва ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилишда жамоа келишувлари ҳамда шартномаларининг роли йилдан-йилга ортиб боришига муносиб ҳисса қўшди.

Вазирлар Маҳкамаси, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Савдо-саноат палатаси ўртасида ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича 2017-2019 йиллар учун имзоланган Бош келишув ижтимоий шериклик асосида бир қатор масалаларнинг ечимини топишда кенг имконият яратди.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви Академияси, шунингдек, малака ошириш бўйича барча таълим муассасалари ўқув дастурларига “Халқаро ва миллий меҳнат стандартлари” мавзусида ўқув курслари киритилди.

Халқаро меҳнат ташкилотининг “Бирлашмалар эркинлиги ва касаба уюшмаларига бирлашиш ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги 87-Конвенцияси, “Халқаро меҳнат меъёрларини қўллашга кўмаклашиш учун уттомонлама маслаҳатлашувлар тўғрисида”ги 144-Конвенцияси, “Саноат ва савдода меҳнат инспекцияси тўғрисида”ги 81-Конвенцияси, “Қишлоқ хўжалигига меҳнат инспекцияси тўғрисида”ги 129-Конвенцияси, “Мажбурий меҳнат тўғрисида”ги 29-Конвенцияга 2014 йилги қўшимча протоколни ратификация қилиш тўғрисидаги қонунлар қабул қилинишига эришилди.

2020 йил 28 январда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгashi, Ўзбекистон иш берувчилари Конфедерацияси ўртасида ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича 2020-2022 йиллар учун Боз келишув имзоланиб, ижро учун киритилди.

Ўзбекистон Республикасини 2030 йилга қадар ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш Концепциясига асосланган мазкур Боз келишув меҳнат соҳасидаги энг долзарб ижтимоий-иқтисодий масалалар ечимида доир қуидаги долзарб йўналишларда:

- иқтисодиётни, маҳаллий ишлаб чиқаришни ҳамда тадбиркорликни ривожлантириш бўйича келишилган чора-тадбирларни қабул қилиш;
- норма ижодкорлиги доирасида Халқаро меҳнат ташкилотининг “Иш ҳақини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги 95-сонли, “Энг кам иш ҳақини ўрнатиш тўғрисида”ги 131-сонли конвенцияларини миллий қонун ҳужжатларига имплементация қилиш имкониятларини ўрганиб чиқиш, “истеъмол саватчаси” ва “тирикчилик учун зарур энг кам миқдор” тушунчаларини қонуний тартибга солиш бўйича норматив-хуқуқий ҳужжат қабул қилиш;
- меҳнаткашларнинг реал иш ҳақи ва даромадларини ошириш, ялпи ички маҳсулот таркибида меҳнат ҳақи улушкини 30 фоиздан кам бўлмаган миқдорда сақлаб туриш, истеъмол секторида инфляция даражасини 10 фоиздан пастга тушириш юзасидан биргаликда чоралар кўриб бориш;
- аҳолининг маҳсулдор бандлигини таъминлашга кўмаклашиш учун норасмий иқтисодиётдан расмий иқтисодиётга ўтиш концепциясини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, Халқаро меҳнат ташкилотининг услубиёти бўйича ҳисоблаб чиқилган умумий ишсизлик иқтисодий фаол аҳолининг 5 фоизидан ошмаслигини таъминлаш;
- меҳнат хавфсизлиги ва гигиенаси тизимини жорий этиш, унинг фаолият кўрсатиши ва ривожланишини таъминлашда иштирок этиш, иш ўринларида меҳнат шароитларининг ҳолати, айниқса, заарли ва хавфли ишлаб чиқариш омиллари юзасидан назоратни амалга ошириш;

- Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан қўйилган вазифалардан келиб чиқиб 2030 йилгача аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш стратегиясини ҳамкорликда ишлаб чиқиш, жамоа келишувлари ва шартномалари орқали кам таъминланган оиласарга, уруш ва меҳнат фахрийларига моддий ёрдам кўрсатиб бориш;

- маданий-маърифий ишлар, жисмоний тарбия ва спортни оммалаштириш, меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштиришни таъминлаб бориш учун санаторий ва дам олиш уйлари, шунингдек, болалар соғломлаштириш оромгоҳларида ўринлар сонини кўпайтириш ҳамда уларни модернизация қилишга алоҳида эътибор қаратиш;

- аёллар ва ёшлар учун қўшимча кафолатлар берилишини доимий назорат қилиш, жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ёшлар маънавиятини юксалтириш ва уларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш бўйича бешта муҳим ташаббуси"га оид дастурларидан келиб чиқиб ёшлар ва хотин-қизлар манфаатларини ҳимоя қилиш;

- ижтимоий мулоқот ва ижтимоий шерикликни ривожлантириш мақсадида хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар, шунингдек, пахта-тўқимачилик ишлаб чиқаришлари (клasterлар) иш берувчиларининг касаба уюшмаси ташкилотини тузиш юзасидан масъулиятини ошириш каби вазифалар билан бойитилди.

Миллий уч томонлама ижтимоий мулоқотни янада ривожлантириш мақсадида касаба уюшмалари Федерациясининг ташаббуси билан Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 3 июль "Ижтимоий-меҳнат масалалари бўйича учтомонлама комиссиялар тўғрисида"ги 553-сонли Қарори қабул қилинишига эришилди. Унга биноан республика ва худудий миқёсда давлат органлари, иш берувчилар бирлашмалари ва касаба уюшмалари вакилларидан иборат Ижтимоий-меҳнат масалалари бўйича уч томонлама комиссиялар тузилди.

Ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича Бош келишув ижроси доирасида ҳар йили туман (шаҳар), Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри ҳамда республика миқёсида "Меҳнат соҳасидаги муҳим аҳамиятга молик масалалар" мавзусидаги Давра суҳбатлари жамоатчилик эшитувлари шаклида ўтказилиб, уларда жамоа шартномаларини муҳокама қилиш жараёнида касаба уюшмалари аъзолари томонидан кўтарилиган муаммо ва таклифлар муҳокама қилиниши тизимли йўлга кўйилди.

Бош келишув тармоқлар ва худудлар даражасида ижтимоий шерикликни кучайтиришда муҳим роль ўйнади. Ҳозирги вақтда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри миқёсида 14 та худудий келишувлар, республика миқёсида 107 та тармоқ (шундан 13 таси тариф) келишувлари ва 1 та ягона жамоа шартномаси мавжуд.

2016-2020 йиллар мобайнида амалдаги тармоқ келишувлари сони 95 тадан 107 тагача ўсди.

Тариф келишувларида қонун хужжатларида назарда тутилган, шунингдек, муайян тармоқда таркиб топган амалиёт доирасидаги меъёрий ҳолатлар билан бирга тармоқ бўйича энг кам ва ўртacha иш ҳақи, иш ҳақи

фондининг тариф қисми, устамалар, компенсация тарзидаги ва рағбатлантирувчи тўловларнинг турлари ва уларнинг энг кам миқдори, тармоқ тариф сеткалари, йиллик асосий ва қўшимча таътилнинг энг кам муддати каби қўрсаткичлар белгилаб қўйилди.

Касаба уюшмаларининг саъй-ҳаракатлари билан келишувларда ижтимоий кафолатлар, соғлиқни муҳофаза қилиш, ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини, шу жумладан, болаларни соғломлаштиришни ташкил этиш масалалари ҳам ўхз ифодасини топди.

Жумладан, амалдаги тармоқ келишувларининг 81 тасида ходимларга пенсияга чиқиши, қариндошларининг вафоти, оилавий аҳволи муносабати билан моддий ёрдам қўрсатиш, 42 тасида ходимларнинг овқатланиш харажатларини дотация қилиш, 46 тасида ходимларнинг ишга келиб-кетиши учун транспорт харажатларини қоплаш назарда тутилган.

Келишувларга ҳар йили қабул қилинадиган меъёрий хужжатларга асосан ўзгартириш ва қўшимчалар киритиб бориш тизими йўлга қўйилди.

Аксарият тармоқларда уч ёшга тўлмаган фарзанди бор аёллар учун қисқартирилган (бир ҳафтада 36 соатдан ошмайдиган) иш вақти белгиланди.

Амалдаги тармоқ келишувларининг 78 тасида қонун хужжатларида белгиланганидан ташқари қўшимча таътиллар ўрнатилишига эришилди. Натижада бир қатор тармоқларда келишувлар воситасида асосий узайтирилган таътил муддати 18 иш кунидан 24 иш кунигача узайтирилди.

Тармоқ (тариф) келишувларига ишлаб чиқариш натижалари бўйича рағбатлантириш, фаолиятдаги ютуқлар учун устама ва қўшимча ҳақ, ноқулай иқлим шароитлари учун туман коэффициентларини тўлаш, ҳайдовчиларга классига мувофиқ қўшимча ҳақ тўлаш каби тадбирлар киритилишига жиддий эътибор қаратилди.

Транспорт, йўл ва капитал қурилиш, қурилиш индустряси ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши ва “Ўзсаноатқурилишматериаллари” уюшмаси ўртасида 2019-2021 йиллар учун тузилган тариф келишувининг амал қилиш даврида меҳнаткашларнинг реал иш ҳақи ва даромадларини ошириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот таркибида меҳнат ҳақи улушини 30 фоиздан кам бўлмаган миқдорда сақлаб туриш учун аниқ чоралар кўриш назарда тутилди.

Мазкур келишувда ягона тариф сеткаси коэффициенти 1,6 баробар оширилиши, зарарли ва оғир иш шароитларида ишлаётган ходимларнинг ойлик ставкалари ва лавозим маошларига 12 фоизлик, ўта зарарли ва ўта оғир иш шароитларида ишлаётган ходимларнинг тариф ставкаларига 24 фоизлик устамалар белгиланди.

Кимё ва фармацевтика саноати ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши ва “Ўзкимёсаноат” акциядорлик жамияти ўртасида тузилган тармоқ (тариф) келишувига биноан корхоналарда фахрий унвон ва илмий даражага эга бўлган ходимларга нисбатан белгиланган тартибда қўшимча тўловлар тўлаб борилиши акс эттирилди.

Истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши 8 та ижтимоий шерик билан тузган тармоқ келишувлари, шунингдек, Кимё ва фармацевтика саноати ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши ва "Ўзкимёсаноат" акциядорлик жамияти ўртасида тузилган тармоқ келишувида Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича ягона тариф сеткасининг биринчи разряди миқдори 1,1 баробарга оширилди.

"Ўзбекгидроэнерго" акциядорлик жамияти тизимидағи корхоналарида ишлаётган ходимларнинг тариф ставкаларига оширувчи коэффициентлар жорий этилди.

Касаба уюшмалари ташкилотлари ҳудудий бирлашмалари, ҳудудий иш берувчилар бирлашмалари ҳамда жойлардаги ижро әтувчи ҳокимият органлари ўртасидаги ҳудудий (минтақавий) келишувларда, одатда, аҳолининг заиф қатламларини манзилли ижтимоий ҳимоя қилиш, ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш, меҳнат бозорини тартибга солиш, янги иш ўринларини барпо этиш, уй-жой коммунал хўжалигини самарали ишлатиш, соғлиқни сақлаш, таълим ва маданият муассасалари тизимини ривожлантириш, жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш, болаларни ёзги соғломлаштиришни ташкил этиш каби масалалар акс эттирилди.

Қорақалпоғистон Республикаси, Жizzах, Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё, Тошкент ва Хоразм вилоятларида комплекс минтақавий келишувлар тузилишига эришилди. Уларда ҳудуднинг ҳар бир тумани ва шаҳри бўйича аҳолининг муҳтоҷ қатламларини манзилли ҳимоя қилиш, янги иш ўринларини барпо этиш, ижтимоий инфратузилма обьектларини ишга тушириш, меҳнаткашлар ва улар оила аъзоларини соғломлаштириш борасида аниқ чоралар белгиланди.

Ҳисобот даврида корхона, ташкилот, муассасалар миқёсидаги ижтимоий шерикликни мустаҳкамлаш доимий диққат марказида бўлди. Жамоа шартномаларини тузган юридик шахслар улуши 2016 йилдаги 95,1 фоиздан 2020 йилга келиб 99,6 фоизгача қўтарилди, 2019 йил якунларига кўра республикада 111,5 мингта жамоа шартномалари имзоланди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 21 май "Меҳнатга ҳақ тўлаш, пенсиялар ва бошқа тўловлар миқдорларини аниқлаш тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ги 5723-сонли Фармони асосида қабул қилинган Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 6 сентябрь "Меҳнат бозорида меҳнат муносабатларини тартибга солишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги 743-сонли ҳамда 2019 йил 16 сентябрь "Меҳнатга ҳақ тўлаш ягона тариф сеткасини янада такомиллаштириш тўғрисида"ги 775-сонли қарорлари жамоа келишувлари ва шартномаларининг иш ҳақига таъсир кўрсатувчи ролини кучайтиришга қаратилган муҳим қадам бўлди.

Юқоридаги ҳужжатлар асосида 2019 йилда меҳнатга ҳақ тўлашнинг туман коэффициентлари, алоҳида технологик турдаги ишлар, ишлаб чиқариш ва иқтисодий фаолият турлари бўйича ишчилар тариф ставкаларининг янгилangan оширувчи тармоқ коэффициентлари амалга киритилишига эришилди.

2016-2019 йиллар мобайнида энг кам иш ҳақи 7 марта қайта кўриб чиқилди, унинг миқдори эса 2,1 баробарга кўтарили. Шу даврда Республика бўйича ўртача ойлик номинал ҳисобланган иш ҳақи деярли 2,5 баробарга ошди.

Ходимларнинг даромадларини оширишда жамоа шартномалари ролини кучайтириш чоралари кўрилиб, 13 та тармоқ (тариф) келишувида тармоқ тариф сеткалари, 16 минг 997 та корхонада локал тариф сеткалари жорий қилинди, натижада 881 минг 212 нафар ходимнинг иш ҳақлари оширилган базавий ставкалар бўйича тўланишига эришилди.

Республика бўйича ишлайтган касаба уюшма аъзоларининг 55 фоизи асосий узайтирилган, 51 фоизи эса қўшимча таътиллардан фойдаланмоқда.

Жамоа шартномаси тадбирларини бажариш учун республика бўйича ўрта ҳисобда бир ходимга йил давомида сарфланган маблағ миқдори 2016 йил якуни бўйича 1 миллион 540 минг сўмни ташкил этган бўлса, 2019 йил якунига келиб 5,1 миллион сўмга етди.

Амалдаги жамоа шартномаларининг 98 фоиздан ортиғига иш берувчи ташаббусига кўра ходим билан меҳнат шартномасини бекор қилишдан аввал касаба уюшма қўмитасининг розилигини, албатта, олиш кераклиги тўғрисида банд киритилди.

Ҳисобот даврида жамоа шартномалари мазмuni Республикаизда юз бераётган иқтисодий ислоҳотлар, мамлакатни модернизация қилиш жараёнига мутаносиб равишда кўплаб масалалар билан бойитилди. Жумладан, фахрийларга, ногиронларга, кўп болали оналарга, фарзандлари З ёшга тўлгунга қадар бўлган оналарга моддий ёрдам кўрсатиш ва соғломлаштириш, болалик аёлларнинг иш вақтини қисқартириш, кам таъминланган оиласлар фарзандлари учун ўқув куроллари харид қилиш, баҳтсиз ҳодиса билан боғлиқ бир марталик нафақалар миқдорини ошириш ва бошқалар.

Жамоа-шартномавий муносабатлар воситасида юқорироқ ижтимоий ҳимояга муҳтоҷ шахсларнинг ҳукуқлари ва манфаатларини таъминлаш мақсадида барча жамоа келишувлари ва шартномаларида меҳнатни муҳофаза қилиш, иш вақти, таътиллар ва бошқа меҳнат шартлари соҳасида аёллар, ёшлар, ногиронлиги бор шахслар, ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар, таълим муассасаларида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда таҳсил олаётган ходимлар учун қўшимча имтиёзлар белгиланишига эришилди.

Жумладан, кўп болали аёлларга ҳамда уч ёшга тўлмаган болани тарбиялаётган аёлларга қисқартирилган иш вақтини ўрнатиш, ҳақ тўланадиган ҳомиладорлик ва туғиши таътиллари кунини узайтириш, 2 ёшдан 3 ёшгача бола тарбияси билан банд аёлларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, 18 ёшга тўлмаган ходимларга, шунингдек, ишни таълим билан қўшиб олиб бораётган ходимларга имтиёзлар ўрнатиш, олий ўқув юртларида ўқиш учун контракт пулларини қисман тўлаб бериш, пенсионерларга коммунал хизматларга ҳақ тўлаш учун моддий ёрдам кўрсатиш, уй-жойларини таъмирлаш ва тиббий хизмат кўрсатиш, ногиронларни, Чернобил АЭСдаги фалокатни бартараф этиш иштирокчиларини, байналмилалчи жангчиларни имтиёзли соғломлаштириш каби кўплаб ижтимоий ҳимоя чоралари кўрилди.

Худудий (минтақавий) келишувларга ижтимоий инфратузилмани, айниқса, қишлоқ жойларида ривожлантириш, коммунал хизматлар соҳасида нарх-наволар шаклланишини назоратга олиш, янги тарифлар тўғрисида аҳолини оммавий ахборот воситалари орқали олдиндан хабардор қилиш, жамоат транспорти ишини назоратга олиш, болалар спортини ривожлантириш, болаларни ёзги соғломлаштириш, “Мехрибонлик”, “Саховат”, “Мурувват” уйларига ҳомийлик ёрдами кўрсатиш каби ижтимоий ҳимоя чоралари киритилди.

Касаба уюшмаларининг ижтимоий-иктисодий ривожланиш дастурларини амалга ошириш, гуманитар муаммоларни ҳал этиш, мамлакат аҳолиси турли қатламларининг ижтимоий манфаатларини ҳимоя қилиш, бандлигини таъминлашда давлат органлари билан ижтимоий шериклиги янада фаоллашди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев раҳбарлигига аҳолининг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш, турмуш даражасини яхшилаш, камбағалликни қисқартириш соҳаларида амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар жараёнига барча даражадаги касаба уюшмалари ташкилотларини жалб этиш, республикада фаолият юритаётган бошқа жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликни янада кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилди.

Давлат дастурлари асосида ишлаб чиқилган ва ижрого қаратилган касаба уюшмалари Федерациисининг тармоқ дастурларига мувофиқ жамоа шартномалари ва келишувлари орқали эҳтиёжманд оиласалар вакиллари, ёш оиласалар, аёллар, пенсионерларнинг ижтимоий-иктисодий муҳофазасини таъминлаш, уларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ва тизимли соғломлаштирилишини ташкил этиш ишларига касаба уюшмалари, иш берувчилар ва бошқа манбалар ҳисобидан жами 1 триллион 419 миллиард сўмдан ортиқ маблағ йўналтирилди.

Уйма-уй юриш тизимини ташкил этиш, бевосита оиласалар билан мулоқот асосида уларнинг муаммоларини аниқлаш, оиласалардаги ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича тизимли ишлар йўлга қўйилди.

Хусусан, 2017 йилда жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда Қорақалпоғистон Республикаси, Бухоро, Жиззах, Навоий, Самарқанд, Сирдарё ва Хоразм вилоятларидағи 2 миллион 160 мингдан ортиқ хонадонга борилиб, уларда 650 мингга яқин муаммо мавжудлиги аниқланди, қарийб 556,5 мингтасининг ечими бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилди.

Касаба уюшмалари масъуллигига ҳудудларда кам таъминланган, эҳтиёжманд оиласалар фарзандларининг никоҳ ва суннат тўйларини ташкил этиш бўйича “Мурувват” тадбирлари доирасида 3 минг 280 нафар боланинг суннат, 616 нафар келин-куёв жуфтликларининг никоҳ тўйлари ўтказилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 12 сентябрь «Аҳолининг кам таъминланган қатламларини қўллаб-қувватлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-3268-сонли қарори ижросини таъминлашда касаба уюшмаларига юксак ишонч билдирилди.

Жумладан, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациисининг махсус ҳисоб рақамига республика бюджети, маҳаллий бюджетлардан ўтказиб берилган маблағлар ҳисобидан 2017-2018 йиллар давомида 7000 та оиланинг уй-жойи таъмирлаб берилди, 1400 та оила уй-жой билан, 42676 та оила майший техника воситалари билан таъминланди, 2400 та оиланинг касалманд аъзоларига беғараз тиббий ёрдам кўрсатилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси масъуллигида “Маҳалла” ва “Нуроний” жамғармалари, Маънавият ва маърифат маркази, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Тошкент шаҳар Халқ қабулхонаси, Бош прокуратура, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Тошкент шаҳридаги давлат ва нодавлат ташкилотлари вакилларидан иборат Жамоатчилик комиссияси ташкил этилди.

Жамоатчилик комиссияси томонидан 2018 йил июль - 2019 йил август даврида Тошкент шаҳрининг 11 та туманида уйма-уй юрилиб аҳолининг муаммолари, маҳаллаларнинг ижтиёй ҳолати батағсил ўрганилди. Ўрганиш натижалари бўйича маҳаллаларнинг ҳар бирида аҳоли билан учрашув ва мулоқотлар ўтказилиб, коммунал хизматлар, ижтиёй, йўл-транспорт соҳаларидағи муаммоларнинг аксарияти жойида ҳал этилиши таъминланди. Республика, шаҳар ва туман миқёсида ҳал этилиши лозим бўлган муаммоларни бартараф этиш юзасидан “Йўл хариталари” ишлаб чиқилиб, ижроси таъминланди.

2020 йил бошида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси раҳбарлигида хотин-қизлар муаммолари бўйича тузилган Республика ишчи групки Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳрида уйма-уй юриб, маҳаллалардаги вазиятни чуқур таҳлил этди ва қийин аҳволга тушиб қолган хотин-қизлар билан учрашиб, уларнинг муаммолари ва дардлари ўрганилди.

Ўрганиш якунлари бўйича барча ҳудудларнинг туман ва шаҳарлари кесимида 7 та йўналишдаги чора-тадбирлар Дастурлари ишлаб чиқилиб, сектор раҳбарлари томонидан имзоланди ҳамда вилоят ҳокими, Олий Мажлис Сенати ва Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси раислари томонидан тасдиқланиб, ижрога йўналтирилди.

Дастур доирасида 122 минг 753 нафар, шу жумладан, Давлат бюджети ҳисобидан ажратилган маблағ ҳисобидан 10 минг 987 нафар хотин-қизнинг бандлиги таъминланди, ушбу мақсадлар учун 48 миллиард 511 миллион сўмдан зиёд маблағ сарфланди.

Шунингдек, оғир ижтиёй вазиятга тушиб қолган муҳтоҷ аёлларнинг 4 минг 413 нафарига 27 миллиард 920 миллион сўмлик ижтиёй ёрдам кўрсатилди.

Ушбу йўналишлардаги чора-тадбирлар дастуридаги тадбирларига Республика бўйича жами 15 минг 380 нафар хотин-қиз қамраб олинди ва уларни қўллаб-қувватлаш учун 76 миллиард 431 миллион сўм маблағ йўналтирилди.

Маблағнинг қарийб 50 фоиз ёки 39 миллиард 583 миллион сўми иш ўринлари яратиш учун ташаббускор тадбиркорларга кейинчалик қайтариш шарти билан берилди.

Бу ишларни тизимли амалга ошириш мақсадида мамлакатимизда фаолияти йўлга қўйилган “Темир дафтар” каби ишсиз ёшлар бўйича алоҳида “Ёшлар дафтари”, ишсиз ва боқувчисини йўқотган хотин-қизлар бўйича алоҳида “Аёллар дафтари” шакллантирилиб, ҳар иккиси бўйича янгича ишлаш тизими ва тартиби ишлаб чиқилди.

Юқоридаги ишларнинг муштараклигини таъминлаш мақсадида 2020 йилнинг 7 мартадан Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациисининг кун-у тун ишлаб турувчи “1211 – қисқа рақамли ишонч телефони” ташкил этилди. Мазкур ишонч телефонига шу кунга қадар, Республика бўйича 50 мингдан зиёд мурожаат келиб тушди ва улар тегишлиги бўйича вазирлик ва идораларга ҳамда ҳудудий ҳокимликлар ва Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига юборилди.

Ушбу мурожаатларнинг асосийлари ижтимоий масалалар, уй-жой, карантин муносабати билан ёрдам кўрсатиш, бандлик, алимент ундириш, хукуқий масалалар, оиласвий муносабатларга тегишли бўлиб, қолганлари кредит, тадбиркорлик, коммунал хизмат, ер ажратиш ва бошқа йўналишларни ташкил этмоқда.

Хозирги кунга қадар келиб тушган мурожаатларнинг қарийб 80 фоизи ижобий ҳал этилди ва қолган 20 фоизи назоратга олинди.

Мазкур тизим мамлакатнинг олис қишлоқларидағи хотин-қизларимиз учун ҳам қулай эканини инобатга олиб, уни кенгроқ тарғиб қилиш мақсадида Ўзбекистон миллий телерадиокомпаниясининг “Ўзбекистон-24” телеканали орқали “Аёл рози бўлса...” кўрсатуви ташкил этилди ҳамда ҳар ойда 2 маротаба эфирга узатилиши йўлга қўйилди. Кўрсатувларда “Ишонч телефони”га келиб тушаётган мурожаатларни ҳал этиш билан боғлиқ ишлар, хусусан, намунали ҳудудлар билан бир қаторда масалага панжа орасидан қараётган раҳбарлар фаолияти танқидий таҳлил қилиниши йўлга қўйилди.

Ходимларнинг, биринчи навбатда, аёлларнинг меҳнат хукуqlари ва ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш, уларга муносиб меҳнат шароитларини яратиш, меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлик техникаси ҳамда аҳоли бандлигини таъминлашга кўмаклашиш, бандлик ҳолати устидан жамоатчилик назоратини ташкил қилиш борасидаги ишларнинг самарадорлиги оширилди.

Ҳисобот даврида фуқаролардан барча бўғиндаги касаба уюшма ташкилотларига келиб тушган 35 мингдан зиёд мурожаат ўрнатилган тартибда ва муддатда кўриб чиқилиши таъминланди.

Мурожаатларни кўриб чиқиш жараёнида ходимларнинг меҳнат хукуқлари бузилиши ҳолатлари юзасидан иш берувчиларга 2 минг 295 та тақдимнома, судларга 765 та даъво аризалари киритилиб, ходимлар фойдасига 13,6 миллиард сўмдан ортиқ маблағ ундирилди, 13 минг 471 нафар ходимларнинг хукуқлари тикланишига эришилди.

Қонун бузилиши ҳолатларининг олдини олишга кўмаклашиш мақсадида мурожаатларни кўриб чиқиши натижалари бўйича Бош прокуратура, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда Олий Мажлиснинг Инсон ҳукуқлари бўйича вакили (Омбудсман)га, ҳудудлар ва тармоқлар кесимида давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларига мунтазам равишда таҳлилий маълумотномалар киритилиб борилди.

Энг кам меҳнат ҳақи меъёрларига риоя этилиши устидан тизимли равишида жамоатчилик мониторингини олиб бориш мақсадида “Иш берувчилар томонидан энг кам меҳнат ҳақи стандартларига риоя этилиши устидан жамоатчилик мониторингини юритиш тизими”, “Энг кам меҳнат ҳақи стандартларига риоя этилиши устидан жамоатчилик мониторингини юритиш схемаси” каби намунавий хужжатлар ишлаб чиқилиб, жойларга етказилди.

Ҳисобот даврида мазкур хужжатлар асосида 10 мингдан зиёд корхона ва ташкилотларда энг кам меҳнат ҳақи стандартларига риоя этилиши ўрганиб чиқилди, қонун бузилишлари аниқланган ҳолатлар юзасидан иш берувчиларга тақдимномалар киритилиб, фуқароларнинг қонун хужжатлари билан белгилаб қўйилганидан кам бўлмаган миқдорда меҳнат ҳақи олиш ҳукуқлари тикланишига эришилди.

Жумладан, “Ўзбекэнерго” акциядорлик жамияти ва “Ўзбекистон ҳаво йўуллари” Миллий авиакомпанияси, “Ўзбекнефтгаз”, “Тошшаҳартрансхизмат” акциядорлик жамиятлари, “Ипотека-Банк”, “Ўзпарранда” ассоциацияси, “Ўзтўқимачиликсаноат” уюшмаси тизимидағи ташкилотлар, “Тошкент метрополитени” давлат унитар корхонаси, таълим муассасалари, фермер хўжаликларида меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича амалда бўлган ягона тариф сеткалари касаба уюшмалари Республика Кенгашлари билан келишилган ҳолда қайта кўриб чиқилиб, меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори биринчи разряд ставкасидан кам бўлмаган миқдорда белгиланди.

Иқтисодиётнинг реал секторида қабул қилинган жамоа келишувлари ва шартномаларининг аксариятига меҳнатга ҳақ тўлаш фондининг тариф қисми 50 фоиздан кам бўлмаслиги тўғрисида меъёр киритилди. Бир қатор жамоа келишувлари ва шартномаларига инфляция даражасидан келиб чиқсан ҳолда иш ҳақини индексация қилиш тўғрисида меъёрлар, ходимларнинг тариф коэффициентларини 1,5 баробардан 2 баробаргача кўтариш кўзда тутилди.

Ходимларга иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловлар ўз вақтида, тўлиқ тўланишини таъминлаш бўйича ишлар тизимли равишида олиб борилди.

Давлат Раҳбари ва Ҳукуматнинг қўллаб-қувватлаши ва касаба уюшмалари ташкилотларининг саъй-ҳаракатлари натижасида республика ташкилотларида иш ҳақидан муддати ўтган қарздорлик ўтган давр мобайнида олти баравар, яъни 2016 йил 1 январдаги 78,1 миллиард сўмдан 2020 йил 1 январга келиб 13,4 миллиард сўмгacha камайтирилди.

Касаба уюшмалари органлари томонидан иш берувчиларга, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига, банкларга, ҳукуқий инспекцияларга, прокуратура ва суд органларига киритилган 822 та мурожаатлар ижроси натижасида ўз вақтида тўланмаган 111,1 миллиард сўм иш ҳақи ундирилди.

Ушбу даврда мамлакатимизда аёлларнинг жамиятда тутган ўрни ва нуфузини ошириш, ижтимоий ҳимоясини янада кучайтириш, уларнинг муаммоларини аниқлаш ва ҳал қилиш тизимини жорий этиш соҳасида аниқ мақсадга қаратилган ишлар амалга оширилди.

Корхона, ташкилот ва муассасаларда имзоланган жамоа шартномаларига “Аёллар меҳнатини тартибга солиш. Аёллар ва оиласий вазифаларни бажариш билан машғул шахсларга бериладиган қўшимча имтиёзлар ва кафолатлар” бўлими киритилди ва уларнинг аксарияти бажарилишига эришилди.

Аёлларнинг ижтимоий ҳимояси таъминланишида касаба уюшмалари ташкилотлари фаолиятининг самарадорлигини ошириш мақсадида касаба уюшмалари Федерациясида жамоатчилик асосида Хотин-қизлар кенгаши, Республика кенгашларида ва худудий бирлашмаларда Хотин-қизлар комиссиялари ташкил этилди.

Улар томонидан, мулкчилик шаклидан қатъий назар барча корхона, ташкилот, муассасаларда ишловчи хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий манбаатлари ва меҳнат ҳуқуқлари ҳимоясини кучайтириш, хотин-қизларга муносиб ва хавфсиз меҳнат шароитлари яратиб берилиши каби вазифаларнинг бажарилиши устидан жамоатчилик назорати йўлга қўйилди.

Жамоа шартномалари ва келишувларини экспертизадан ўтказиш бўйича комиссиялар таркиби Касаба уюшмалари Федерациясининг Хотин-қизлар кенгаши, худудий ва тармоқлар Хотин-қизлар комиссиялари аъзолари киритилди ва уларни экспертизадан ўтказиш жараёнида хотин-қизлар учун имтиёзлар киритилишида ўз самарасини берди.

Касаба уюшмаларининг Хотин-қизлар комиссиялари томонидан корхона, ташкилот ва муассасаларда хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳимояси ва улар учун яратилган шароитлар аҳволи мунтазам ўрганилиб борилди ва иш берувчилар олдига аниқ таклиф ва тавсиялар берилди.

Хусусан, ҳисобот даврида Федерация Хотин-қизлар Кенгаши, худудий бирлашмалар ва Республика кенгашларининг Хотин-қизлар комиссиялари томонидан 6 минг 496 та жамоа шартномалари ва келишувлари (шундан 133 таси Федерациянинг Хотин-қизлар Кенгаши томонидан) экспертизадан ўтказилди.

1 минг 217 та нодавлат секторига мансуб корхона ва ташкилотларда ишлаётган, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик билан шуғулланаётган хотин-қизларнинг иш жойларида санитария-гигиена қоидаларига риоя этилиши аҳволи ўрганилиб, иш берувчи ва касаба уюшмаси қўмитасига таклифлар берилди.

Шунингдек, Хотин-қизлар комиссиялари томонидан ишловчи аёлларнинг ҳуқуқий маданиятларини ошириш, маънавиятини юксалтириш, улар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш борасида ҳам бир қатор маданий-маърифий ва спорт тадбирлари ташкил этилди.

Ҳар йили Хотин-қизлар куни байрами муносабати билан жойларда ўтадиган маданий-маърифий тадбирлар доирасида турли соҳаларда самарали фаолият юритаётган илғор ва фаол хотин-қизлар рағбатлантириб келинди.

Аёллар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш мақсадида кўриктанловлар ва спорт тадбирлари ўтказилиб борилди.

Хотин-қизларнинг саломатликларини тиклашга алоҳида эътибор қаратилди. Касаба уюшмалари тизимидағи санаторийларда ҳар йили соғломлаштирилганларнинг қарийб 60 фоизини аёллар ташкил этди. Бундан ташқари, ҳар йили қабул қилинган “Йил дастурлари” доирасида 1 минг 758 нафар эҳтиёжманд оиласарнинг аёллари бепул соғломлаштирилди, 883 нафар ёш оиласар аъзоларига “Умид гулшани” санаторийсига бепул йўлланмалар берилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси хотин-қизларнинг ижтимоий ҳимоясини таъминлаш, Гендер тенглик соҳасида илғор хорижий тажрибани ўрганиш ва фаолиятга татбиқ этишга алоҳида эътибор қаратди.

Меҳнат соҳасида гендер тенгликни таъминлашда касаба уюшмаларининг иштироки ҳақида Ўзбекистон тажрибасини кенг ёйиш, ушбу йўналишда халқаро тажрибани ўрганиш мақсадида 2019 йилнинг 13-14 май кунлари Самарқанд шаҳрида “Хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий аҳволи ва гендер тенгликни амалга оширишда касаба уюшмаларининг иштироки” мавзусида Халқаро семинар ўтказилди.

Ходимлар учун қулай ва бехатар меҳнат шароитлари яратиб берилишига эришиш, иш берувчилар томонидан меҳнат муҳофазасига оид норматив-хуқуқий ҳужжатлар талабларига риоя этилиши устидан таъсирчан жамоатчилик назорати олиб борилди.

2016-2020 йиллар давомида касаба уюшмаларининг меҳнатни муҳофaza қилиш хизмати ходимлари томонидан 15 минг 769 та корхона, ташкилот, муассасалардаги бошланғич ташкилотлар фаолияти ўрганилиб, 61 минг 803 та камчиликлар аниқланди. Ўрганиш натижалари бўйича иш берувчиларга 9 минг 185 та тақдимномалар киритилди ва улардан 8 минг 767 таси (92 %)да кўрсатилган камчиликлар бартараф этилишига эришилди.

Шу давр мобайнида ишлаб чиқаришда жароҳат олган ходимлар ва бокувчисини йўқотган оиласарнинг 1 минг 116 тасига ҳуқуқий маслаҳатлар берилди, касаба уюшмалари аъзоларининг меҳнатни муҳофaza қилиш соҳасидаги ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида 132 маротаба судга мурожаат этилди.

Касаба уюшмалари вакиллари ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ҳодисаларни текшириш комиссиялари ишларида 299 маротаба, касб касалликларини текшириш ишларида 122 маротаба, тиббий-меҳнат эксперт комиссияси мажлисларида 256 маротаба иштирок этишди.

Бундан ташқари, меҳнат муҳофазаси хизмати ходимлари ишлаб чиқариш объектларини ва ишлаб чиқариш воситаларини синаш ҳамда фойдаланишга қабул қилиш бўйича комиссиялар ишида мустақил эксперт сифатида 240 маротаба, иш ўринларини меҳнат шароитлари бўйича аттестациядан ўтказиш комиссиялари ишида 97 маротаба, меҳнатни муҳофaza қилиш ва хавфсизлигига оид масалалардаги билимлар синови комиссиялари ишида 969 маротаба қатнашди.

Корхона, ташкилот ва муассасаларда иш берувчилар билан тузилган жамоа шартномаларида меҳнат муҳофазаси бўйича режалаштирилган 1 миллион 927 минг 750 та чора-тадбирлардан 1 миллион 590 минг 959 таси бажарилишига эришилди, уларни амалга ошириш учун иш берувчилар ҳисобидан 449 миллиард. 532 миллион 572 минг 695 сўм маблағлар сарфланди.

Иш берувчилар томонидан жамоа шартномаларида кўзда тутилган ходимларни тиббий кўриқдан ўтказишга оид мажбуриятлари бажарилиши устидан мунтазам равишда жамоатчилик назорати олиб борилди.

Хусусан, 2016-2020 йиллар давомида иш берувчилар маблағлари ҳисобидан ходимларни тиббий кўриқдан ўтказиш учун жами 192 миллиард 238 миллион 923 минг 669 сўм сарфланишига эришилди.

Иш ўринларининг бехатар, заарли омиллардан холи бўлиши ходимлар саломатлигида муҳим аҳамият касб этишини эътиборга олиб, иш ўринларининг меҳнат шароитлари бўйича аттестациядан ўтказилиши устидан доимий мониторинг ўрнатилди.

Мазкур мониторинг жараёнида 3 минг 181 та корхона ва ташкилотларда жами 106 минг 691 та хавфли, заарли омиллар мавжуд иш ўринлари аниқланиб, ҳисбот даврида жами 1 минг 320 та корхона, ташкилотда 58 минг 128 та иш ўринлари меҳнат шароитлари ва асбоб-ускуналарнинг жароҳатлаш хавфлилиги бўйича аттестациядан ўтказилишига эришилди.

Аттестация натижаларига кўра 11 минг 181 нафар ходимларнинг талаб қилинадиган умумий ва маҳсус иш стажи бўлганда умумий белгиланган ёшдан 10 йил олдин пенсияга чиқиши ҳуқуқи, 14 минг 508 нафар ходимларнинг талаб қилинадиган умумий ва маҳсус иш стажи бўлганда умумий белгиланган ёшдан 5 йил олдин пенсияга чиқиши, 229 минг 558 нафар ходимларнинг қўшимча меҳнат таътили, 66 минг 523 нафар ходимнинг сут ва унга тенглаштирилган озиқ-овқат маҳсулотлари, 24 минг 934 нафар ходимнинг даволаш профилактика озиқ-овқати, 139 минг 879 нафар ходимнинг маҳсус кийим, маҳсус пойабзал, шахсий ҳимоя воситалари билан таъминланиш ҳуқуқлари тасдиқланди.

Корхона, ташкилот ва муассасаларда хотин-қизлар ва касб-хунар коллежлари битирувчилари учун ташкил этилаётган иш ўринларида кулагай ва бехатар меҳнат шароитлари яратилиши устидан жамоатчилик назоратини ташкил этишга эътибор кучайтирилди.

Жумладан, 348 минг 133 нафар аёллар меҳнат қилаётган 4 минг 90 та ташкилотлар ўрганилиб, меҳнат шароити ноқулай ишларда фаолият кўрсатаётган аёллар 30 минг 594 нафарни ташкил этиши, 307 минг 823 нафар аёллар тиббий кўриқдан ўтказилгани, 30 минг 182 нафари заарли, хавфли омиллар таъсирида ишлаётгани аниқланди ва мазкур ҳолатлар юзасидан иш берувчиларга маълумотлар тақдим этилди.

Касаба уюшмалари ташкилотлари тузилган корхона, ташкилот ва муассасаларда 2016-2020 йиллар давомида аниқланган ишлаб чиқариш билан боғлиқ баҳтсиз ҳодисалар жами 1004 тани, улардан 310 таси оқибати ўлим

билин тугаган, 580 таси оқибати оғир ҳамда 114 таси оқибати енгил бахтсиз, 67 таси гурухий бахтсиз ҳодисаларни ташкил этди. Ушбу содир бўлган бахтсиз ҳодисалар оқибатида 345 нафар ходим ҳалок бўлган, 646 нафари оғир, 134 нафари енгил жароҳатланган, 68 та гурухий бахтсиз ҳодисаларда жами 191 нафар ходим жароҳат олган.

Ўхшаш ҳолатлар такрорланмаслигининг олдини олиш, ходимлар меҳнатини муҳофаза қилишга иш берувчилар томонидан маблағ ажратилишига эришиш ҳамда тарғибот-ташвиқот ишларини кучайтириш мақсадида ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисалар, уларнинг оқибатлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига ҳар йили таҳлилий маълумот киритиб бориш тизими яратилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “2018-2020 йилларда Халқаро Меҳнат Ташкилотининг Ўзбекистон Республикаси томонидан ратификация қилинган конвенцияларини амалга оширишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори билан тасдиқланган Тадбирлар мажмуи, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг муносаб меҳнат бўйича дастури ижроси доирасида “Қишлоқ хўжалигида меҳнат муҳофазаси” лойиҳаси амалга оширилди.

Лойиҳа доирасида Ўзбекистон Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши қошида ташкил этилган Идоралараро ишчи гуруҳ томонидан қишлоқ хўжалигида меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлиги ҳолати бўйича корхона ва ташкилотлар ўрганилди ҳамда аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан амалий ёрдам кўрсатилди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Меҳнат ва ижтимоий масалалари қўмитаси, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Ўзбекистон Фермерлари, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши ҳамда Ўзбекистон агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши билан ҳамкорликда барча худудларда З мингдан ортиқ фермер хўжаликлари раҳбарлари, иш юритувчилар, механизатор ва сувчилар, худудий фермер хўжаликлари бошланғич касаба уюшма ташкилотлари раислари учун 100 дан ортиқ ўкув-семинарлар ўтказилди.

Меҳнат бозорида юз берадётган жараёнларни ҳисобга олган ҳолда фуқароларнинг меҳнат қилиш, ишни эркин танлаш, ишсизликдан ҳимояланиш борасидаги конституциявий хуқуқларини амалга оширишга, янги иш ўринларини ташкил этиш дастурлари бажарилиши, аҳолини, айниқса, касб-хунар коллежлари битирувчиларини ишга жойлаштиришга кўмаклашиш, бу борада жамоатчилик назоратини ташкил этиш соҳасида муайян ишлар амалга оширилди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма қарори билан тасдиқланган янги иш ўринларини яратиш дастури ҳамда жойлардаги худудий дастурларда белгиланган иш ўринларининг ўз вақтида яратилиши бўйича Жамоатчилик мониторинги ўрнатилди.

2016-2018 йилларда касаба уюшмалари фаоллари томонидан 120 мингга яқин корхона ва ташкилотларда ташкил этилиши белгиланган қарийб 625,5 минг янги иш ўрни ҳақиқатда яратилгани ўрганилиб, 147 та корхона ва ташкилотда 582 та иш ўрни ўз вақтида яратилмагани аниқланди. Бу ҳақда маҳаллий давлат ҳокимияти органлариға маълумот тақдим этилди ва ижроси назоратга олинди.

Ёшлар учун иш ўринлари ташкил этилиши ҳаққонийлиги ва иш ўринларида коллеж бити्रувчилари қўнимлилигини мониторинг қилиш ҳам йўлга қўйилди.

Касаба уюшмалари фаоллари томонидан 2016 йилнинг март ойидан бошлаб 2014/2015 ўқув йили коллеж бити्रувчиларидан 76 мингга яқинининг, сентябрь-декабрь ойларида 2015/2016 ўқув йили коллеж бити्रувчиларидан 53 мингдан зиёдининг иш ўринларида қўнимлилиги мониторинг қилиниб, тўрт томонлама шартномалари мавжуд бўлган коллеж бити्रувчиларининг 9 минг 570 нафаридан 9 минг 379 нафари ишга жойлашгани ва ишини давом эттирефтгани аниқланди.

Шунингдек, касб-хунар коллажларининг 447 мингдан ортиқ 2016-2017 ўқув йили бити्रувчилари ишлаб чиқариш амалиётини ўташига ва уларнинг тўрт томонлама шартномалар тузиш билан қамраб олинишига кўмаклашилди. 36 минг нафар битирувчининг бандлиги таъминлангани, улар билан меҳнат шартномасининг расмийлаштирилиши, иш жойларида меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлигига риоя этилиши танлов асосида мониторинг қилинди.

2016 йилда Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 25 йиллиги муносабати билан касаба уюшмалари маблағлари ҳисобидан ҳар бир туман (шаҳар)да хизмат кўрсатиш шохобчаларини ташкил этиш орқали ёшлар учун 25 тадан янги иш ўринларини яратиш бўйича Манзилли дастур тасдиқланди ва унинг ижроси доирасида жойларда 4 минг 882 та янги иш ўринлари яратилди.

Бундан ташқари, касаба уюшмалари тизимида қурилиш ишларини лойиҳалаш масаласини амалга оширишга ихтисослаштирилган “Касаба лойиҳа”, санаторий, дам олиш уйлари ва болалар соғломлаштириш оромгоҳлари учун жиҳоз ва анжомлар ишлаб чиқарувчи “Касаба саноат”, касаба уюшмаларини дизайн жиҳатдан таъминловчи “Касаба полиграф дизайн” масъулияти чекланган жамиятлари ҳамда тизим тасарруфидаги ижтимоий соҳа обьектларида қурилиш, таъмирлаш ва реконструкция қилиш ишларини амалга оширувчи “Касаба қурилиш таъмир” шўъба корхонаси ташкил этилиши натижасида 372 та янги иш ўринлари яратилишига эришилди.

Ҳисобот даврида норасмий банд аҳолини расмий секторга ўтказиш ишларига кўмаклашиш мақсадида тарғибот-ташвиқот ишлари янада кучайтирилди.

Жумладан, расмий бандликка оид ахборот материаллари ишлаб чиқилди ҳамда қуи ташкилотларга етказилди. Ҳудудий бирлашмалар томонидан расмий бандликка оид “Постер” ва “Буклетлар”дан жами 26 минг 489 нусха чоп этирилиб, касаба уюшма ташкилотлари орқали вилоятнинг аҳоли гавжум жойларига жойлаштирилди.

Расмий бандлик афзалликларини тарғиб этиш мақсадида 1 минг 646 та корхона, ташкилот ва муассасада ўқув-семинарлар ташкил этилиб, уларда касаба уюшмалари вакиллари томонидан тегишли маъruzалар қилинди.

2019 йилдан бошлаб меҳнат соҳасидаги янги жараёнларни таҳлил қилиш учун бекарор бандликни (норасмий ва ностандарт бандликни), ҳақ тўланадиган жамоат ишларини, хусусий бандлик агентликлари фаолиятини мониторинг қилиш ишлари йўлга қўйилди. Мониторингни тизимли равишда ташкил қилиш мақсадида “Меҳнат соҳасидаги янги жараёнларни таҳлил қилиш учун бекарор бандликни, ҳақ тўланадиган жамоат ишларини, хусусий бандлик агентликлари фаолиятини мониторинг қилиш бўйича услубий кўрсатма” ишлаб чиқилди ва худудий бирлашмаларга, шунингдек, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигига юборилди.

2019 йилда худудий бирлашмалар томонидан 49 та туман ва 17 та шаҳарда норасмий бандлик мониторинги ўтказилиб, унинг натижаларига кўра ўрганилган туман ва шаҳарларда расмий секторда банд аҳоли 1 миллион 717 минг 385 кишини (44 фоиз), норасмий секторда банд аҳоли 2 миллион 175 минг 124 кишини (56 фоиз), шу жумладан, чет элда ишлаётганлар 662 минг 900 (30 фоиз) кишини ташкил этиши аниқланди.

Тармоқ касаба уюшмалари томонидан 838 минг 866 нафар ходим меҳнат қилаётган 12 минг 88 та ташкилотда бандликнинг ностандарт турлари мониторинги ўтказилди. Мониторинг натижаларига кўра 448 та ташкилотда 1 минг 165 нафар ходим масофадан туриб ишлаётгани, 6 минг 737 та ташкилотда 87 минг 620 нафар ходим вақтингчалик бандлиги, 2 минг 904 та ташкилотда 14 минг 192 нафар ходим тўлиқсиз бандлиги ва 10 минг 19 та ташкилотда 735 минг 889 нафар ходим фуқаровий-хукуқий характердаги шартномалар асосида ишлаётгани қайд этилди.

Мониторингда фуқаролик-хукуқий шартномалар бўйича ишлаётган фуқароларнинг деярли барчаси масофада туриб ишловчиларнинг 83,5 фоизи, вақтингча банд ходимларнинг 45,2 фоизи ижтимоий суғурта ва иш берувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш тизимлари билан қамраб олинмаганлиги, вақтингча меҳнатга лаёқатсизлик, ҳомиладорлик ва туғиш бўйича нафақаларни олиш хукуқига эга эмаслиги маълум бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2017 йил 6 октябрда ўтказилган “Аҳолининг кам таъминланган қатламларини қўллаб-қувватлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги 12684-сонли йиғилиш баёнига асосан қайд этилган тоифадаги фуқароларни Эркин иқтисодий зоналардаги корхона ва ташкилотларда бандлигини таъминлашга кўмаклашиш ишлари ташкил қилинди.

Хусусан, Қорақалпоғистон Республикасининг “Нукус”, Навоий вилоятининг “Навоий”, Бухоро вилоятининг “Фиждувон”, Жиззах вилоятининг “Жиззах”, Тошкент вилоятининг “Ангрен”, Фарғона вилоятининг “Кўқон” Эркин иқтисодий зоналаридаги 68 та корхонага касаба уюшмалари тақдим этган рўйхатга асосан 282 нафар кам таъминланган оиласардан бўлган фуқаролар ишга жойлаштирилди.

Касаба уюшмалари Федерацииси томонидан Ўзбекистонда болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатни бартараф этишга кўмаклашиш юзасидан тизимли ишлар амалга оширилди.

Жумладан, 2016 йилда касаба уюшмаларининг фаол иштирокида Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академиясида республиканинг барча туман ва шаҳарлари ҳокимлари учун халқаро ва миллий меҳнат стандартлари бўйича ўқувлар ўтказилди.

Халқаро меҳнат ташкилоти кўмагида 20 та вазирлик, идора, хуқуқни муҳофаза қилиш органлари ва ННТлар мутахассислари учун “Халқаро ва миллий меҳнат стандартларини жорий этиш борасидаги долзарб вазифалар” мавзусида З та семинар-тренинг ташкил қилинди.

Пахта теримчилари эркин ёлланишини таъминлаш мақсадида “2016 йил пахта йиғим-терими жараёнида теримчилар учун қулай шарт-шароитлар яратиш, мавсумни уюшқоқлик билан ўтказишга доир тавсиялар” ишлаб чиқилди ва 3000 нусхада чоп этилиб, барча туманларга етказилди.

Жаҳон банки ва Халқаро меҳнат ташкилоти кўмагида болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатга йўл қўймаслик бўйича 386 та баннер, 44,5 мингта постер, 100 мингта флаер ишлаб чиқилиб, республиканинг барча ҳудудларида аҳоли гавжум жойларда жойлаштирилди.

Меҳнат вазирлиги ва касаба уюшмалари Федерацииси Кенгашининг қўшма хати асосида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгashi ва вилоят ҳокимларига топшириқлар йўлланиб, унга асосан жойларда пахта теримига эркин ёллаш (оммавий оферта) тўғрисидаги баннерлар жойлаштирилди.

2016-2017 йилларда Халқаро меҳнат ташкилоти билан ҳамкорликда пахта йиғим-терими мавсумида теримчилар учун шарт-шароит яратиш, мавсум давомида болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатдан фойдаланмаслик юзасидан Учинчи томон мониторингида иштиrok этилди.

2018 йилда мажбурий меҳнатга йўл қўймаслик ва унинг олдини олиш юзасидан тарғибот-тушунтириш ишлари олиб борилди, 16 минг 664 нафар таълим ва соғлиқни сақлаш муассасалари ходимлари ўртасида аноним сўровлар ўтказилди.

Меҳнат хуқуқлари бузилганда мурожаат қилиш учун касаба уюшмаларининг ишонч телефонлари ҳақида маълумотлар ёритилган плакатлар 27 минг 400 нусхада тайёрланиб, жойларда тарқатилди.

2016-2020 йилларда нодавлат нотижорат ташкилотлари билан ҳамкорликда пахта йиғим-терими мавсумида теримчилар учун шарт-шароит яратиш, мавсум давомида болалар меҳнати ва мажбурий меҳнатдан фойдаланмаслик юзасидан Миллий мониторинг ўтказилди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Одам савдоси ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар” тўғрисидаги Фармонига мувофиқ ташкил этилган одам савдоси ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича Миллий комиссия ишида Федерациининг фаол иштироки таъминланди.

Амалга оширилган ишлар натижасида Ўзбекистонда болалар меҳнатига бутунлай барҳам берилди. Мажбурий меҳнатга тўлиқ барҳам бериш соҳасида ижобий ўзгаришларга эришилди.

Хусусан, Учинчи томон мониторинги натижаларига кўра 2016 йилда 364 минг, 2017-2018 йилларда 170 минг киши пахта йиғим-теримига мажбурий тарзда жалб қилинган деб баҳоланган бўлса, 2019 йилда бу рақамлар 102 минг кишини ташкил этиб, 2018 йилга нисбатан 40 фоизга камайди.

2016 йилги мониторинг натижаларига кўра 1 минг 543 нафар, 2017 йилда 1 минг 040 нафар, 2018 йилда 3 минг 130 нафар, 2019 йилда 3 минг 895 нафар давлат органлари, муассасалари, хўжалик субъектлари ходимлари пахта теримига жалб этилгани маълум бўлди.

Миллий мониторинг натижаларига кўра, 2019 йилда фуқароларнинг пахта йиғим-теримида кўнгилли равишда иштирок этиш даражаси 96,8 фоиз деб баҳоланди ва бу 2018 йилги кўрсаткичдан анча юқори бўлди.

Шунингдек, ўтказилган мониторинглар давомида 2016 йилда 700 нафар, 2017 йилда 318 нафар, 2018 йилда 1 минг 702 нафар, 2019 йилда 4 минг 636 нафар пахта теримчиларига терган пахтаси учун белгиланган пул маблағларининг ўз вақтида берилмаганлиги, уларнинг иш ҳақидан турли ушлаб қолишилар мавжудлиги, 2016 йилда 1 минг 020 нафар, 2017 йилда 8 минг 880 нафар, 2018 йилда 6 минг 980 нафар, 2019 йилда 14 минг 60 нафар теримчиларни теримга жалб қилишда терим отрядлари ва буюртмачилар ўртасида меҳнат муносабатлари расмийлаштирилмаганлиги ҳолатлари аниқланди.

Барча аниқланган салбий ҳолатлар бўйича чора кўриш учун тегишли худудий меҳнат инспекциялари чақирилди ва ишонч телефонларига мурожаат қилинди, шунингдек, мониторинглар натижалари тегишли вазирлик ва идоралар, фуқаролик жамияти институти вакиллари, халқаро эксперtlар иштирокида ташкил этилган Давра суҳбатларида муҳокама қилинди.

Касаба уюшмалари томонидан Ёшлар билан ишлашда янгича тизим жорий этилиши самарали натижаларга эришишга муносиб ҳисса қўшди.

Касаба уюшмалари ташкилотларининг ёшларнинг ижтимоий-меҳнат хуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасидаги фаолияти Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 июль "Ёшларга оид давлат сиёсати самарадорлигини ошириш ва Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи фаолиятини қўллаб-куватлаш тўғрисида"ги ПФ-5106-сонли Фармонида белгиланган вазифалардан келиб чиқсан ҳолда амалга оширилмоқда.

Хусусан, 2017 йил 15 июлда Федерация раҳбариятининг ёш фаоллар билан учрашуви ташкил этилиб, ёшларнинг ижтимоий-иктисодий, хуқуқий ҳимоясини кучайтириш, ташабbusларини қўллаб-куватлаш, ўз иқтидорларини намоён этишларига муносиб шароитлар яратиш энг устувор вазифалардан бири сифатида белгилаб олинди.

Шу билан бирга, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси ва Ёшлар иттифоқи ўртасида “Англашув Меморандуми” имзоланди, унинг асосида худудий касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмалари билан Ёшлар иттифоқининг худудий кенгашлари ўртасида “Қўшма дастурлар” тасдиқланди.

Ёшлар билан ишлаш самарадорлигини янада ошириш мақсадида касаба уюшмалари Федерациисининг “Ёшлар бирлашмаси” ташкил этилди, Ёшлар бирлашмаси раисига Федерации раисининг ёшлар масалалари бўйича маслаҳатчиси мақоми берилиб, Федерации Кенгаши ва Кенгаш Раёсати аъзолигига киритилди. 14 та тармоқ касаба уюшмалари Республика кенгашлари ва 14 та худудий бирлашмаларда раис маслаҳатчиси лавозими жорий этилди. Бошланғич ташкилотларда Ёшлар билан ишлаш комиссиялари раислари жамоатчилик асосида иш юритмоқда.

Ёшларнинг ҳар томонлама етук мутахассис бўлиб камол топишга бўлган интилишларини қўллаб-қувватлаш, иқтидорли ёш мутахассисларни аниқлаш, касбий маҳоратини ва билим даражасини ошириш учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида ҳар 2 йилда “Ёш мутахассислар” Форуми ва унинг доирасида турли мутахассисликлар бўйича “Йилнинг энг фаол ёш мутахассиси” танлови, ёшларнинг ишчи касбларга бўлган қизиқишлигини янада ошириш мақсадида 2016 йилдан буён “Энг яхши ёш ишчи касб эгаси” танлови ташкил этилди.

Ушбу танлов ғолибларидан бир гуруҳи Ўзбекистон делегацияси таркибида Умумхитой касаба уюшмалари Федерациисининг ташабуси билан 2017 йилнинг 4-14 ноябрь кунлари Пекин шаҳрида ташкил этилган Шанхай Ҳамкорлик Ташкилотига кирувчи давлатлар ўртасидаги нуфузли касбий танлов – пайвандчи усталар мусобақасида иштирок этиб, 50 нафардан зиёд пайвандловчилар орасида 1 та олтин, 3 та кумуш ва 1 та бронза медалларини қўлга киритди.

Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси ҳамда Ёшлар иттифоқи ўртасида ҳар бир меҳнат жамоасида «Устоз-шогирд» тизимини жорий этиш бўйича келишув ишлаб чиқилди ва белгиланган тартибда тасдиқланди.

Ёшларда ишга жойлашаётганда сұхбатдан муваффақиятли ўтиш кўникмаларини шакллантириш, ишга киришда керак бўладиган ҳужжатлар, меҳнат фаолиятини бошлаганда бериладиган имтиёз ва кафолатлар ҳақида уларни хабардор қилиш мақсадида 2016 йилдан бошлаб ҳар йили Федерации томонидан иш қидирувчи ёшлар учун “Ишга жойлашиш технологияси” мавзусида тренинглар ўтказилиб келинди.

Ҳар йили декабрь ойида “Катта ҳаётга – касаба уюшмалари билан” акцияси доирасида корхона, ташкилот ва муассасаларда, олий таълим муассасаларида “Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – муносиб меҳнатнинг ҳукуқий кафолати” мавзусида ёшлар билан давра сұхбатлари ўтказилиб, бунда иштирокчи ёшларнинг касаба уюшмасига аъзо бўлишнинг афзалликлари ҳамда касаба уюшмалари фаолиятининг конституцияий кафолатлари ҳақида кенг тушунчага эга бўлишига эришилди.

Ёшларнинг хуқуқий маданиятини ошириш, халқаро ва миллий меҳнат стандартларининг мазмун-моҳиятини ҳамда касаба уюшмасига аъзолик афзалликларини тарғиб қилиш мақсадида Навоий давлат педагогика институти, Термиз давлат университети, Чирчик Давлат педагогика институтида талабалар ўртасида “Сиз касаба уюшмасини биласизми?” танлови ташкил этилди ва фаол иштирокчилар ташкилотчиларнинг эсдалик совғалари ва дипломлари билан тақдирланди.

Касаба уюшмалари ташаббуси билан ташкил этилаётган “Менинг келажакдаги иш жойим” акцияси доирасида ёшларни кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка кенг жалб этиш, келажакда муносиб иш жойини топишга кўмаклашиш, олий ва ўрта маҳсус таълим муассасалари битирувчиларини республика ҳудудларида Эркин иқтисодий зоналарда ташкил этилган кўшма корхоналар фаолияти билан таништириш ишлари олиб борилди.

Ёш касаба уюшмалари аъзоларини, шунингдек ижтимоий ҳимояга муҳтож олий таълим муассасалари талабларини қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш, уларнинг соғликларини муҳофаза қилишга кўмаклашиш мақсадида ҳар йили ҳар бир ҳудуддан 1 нафардан жами 14 нафар ёшларнинг Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси тизимидағи санаторийларда бепул соғломлаштириш тизими йўлга қўйилди.

Касаба уюшмалари ташкилотлари раҳбарлари билан корхона, ташкилот ва муассасаларда меҳнат қилаётган ёшлар ўртасида очиқ мулоқотлар ўтказиш тизими яратилди. Хусусан, 2019 йилда Ахборот технологиялари ва оммавий коммуникация ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгashi раиси ҳамда Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазири Самарқанд, Жиззах, Сирдарё, Наманган, Навоий, Бухоро ва Фарғона вилоятларида соҳа корхоналарида ёш ходимларга яратилаётган шароитларни ўрганишди ҳамда ташриф доирасида видеоселектор тизими орқали очиқ мулоқотлар ташкил этилди.

Тошкент вилоятининг Қибрай туманида Энергетика ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгashi раиси ва “Ўзбекэнерго” АЖ раҳбариятининг тармоқ тизимидағи корхоналарда фаолият юритаётган Ёшлар билан ишлаш комиссиялари раислари ҳамда ёшлар етакчиларидан иборат 60 нафар ёш фаоллар билан учрашуви ўтказилиб, унда ёшлар ўзларини қийнаётган савол ва муаммоларига жавоб олдилар.

Январь-октябрь ойлари давомида Авиация, Давлат муассасалари ва жамоат хизмати, Истельмол товарлари ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари, Металлургия ва машинасозлик саноати тармоқлари ходимлари, Темирйўлчилар ва транспорт қурувчилари касаба уюшмалари Республика Кенгашлари, Бухоро, Наманган, Самарқанд, Сирдарё, Сурхондарё, Хоразм вилояти касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмалари раисларининг тармоқ ва ҳудуд ёшлари билан ҳам очиқ мулоқоти ўтказилиб, уларда 750 га яқин ёшлар ҳаётига оид, хусусан, тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш, ёшлар туризмини ривожлантириш ва ёш оналар учун қўшимча имтиёзлар яратиш каби масалаларда таклифлар билдирилди.

2019 йилнинг 25 июнида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси раисининг касаба уюшмаларининг фаол ёшлари билан учрашуви ташкил этилди.

Мамлакатда олиб борилаётган кенг кўламли ислоҳотлар, Ўзбекистонда ёшларга оид давлат сиёсатини амалга ошириш механизмлари, унда касаба уюшмаларининг иштироки, ёшларни ижтимоий ҳимоя қилиш, қўллаб-кувватлаш борасида олиб борилаётган ишлар, Ўзбекистоннинг ривожланишида муҳим ўрин тутаётган корхоналар, миллий маҳсулотлар билан хорижий касаба уюшмалари ёш фаолларини таништириш, илмий салоҳиятни намоён этиш мақсадида 2019 йилнинг 22-28 июнь кунлари Касаба уюшмалари ёшларининг “ТЕМП-2019” Тошкент Халқаро форуми ташкил этилди.

Мазкур Халқаро форумда 20 та давлат ва бир қатор халқаро ташкилотлардан 120 га яқин вакиллар, шунингдек 250 нафардан ортиқ Ўзбекистон касаба уюшмалари ёшлари қатнашди.

Форум доирасида “Мамлакатни ижтимоий ривожлантиришда касаба уюшмалари ёшларининг ўрни: Ўзбекистон тажрибаси ва халқаро амалиёт” мавзуидаги халқаро конференция, “Давлат ва касаба уюшмаларининг ёшларга оид сиёсати устуворликларини уйғунаштириш” мавзусида Давра сұхбати, Форум иштирокчиларининг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари билан учрашуви ташкил этилди.

Форумда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси раиси, Халқаро меҳнат ташкилоти, Россия ва Умумхитой касаба уюшмалари Федерациялари, Ўзбекистон Олий Мажлиси Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, Ёшлар иттифоқи, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги раҳбарлари маъruzалар билан қатнашишди.

Меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш, улар ўртасида соғломлаштириш тадбирларини ташкил этиш, ички туризмга жалб қилиш, мавжуд ижтимоий обьектларни ривожлантириш ва уларнинг моддий-техника таянчини мустаҳкамлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Ҳисобот даврида касаба уюшмалари ташкилотларининг ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш соҳасидаги фаолиятини сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқиш юзасидан зарур чоралар кўрилди.

2016-2020 йиллар давомида тизимдаги санаторий ва дам олиш уйларида соғломлаштирилганлар сони 2011-2015 йиллардагига нисбатан 93 минг кишига ортиб, 592 минг 700 нафарни ташкил этди, улардан 261 минг 260 нафари, яъни 44 фоизи имтиёзли йўлланмалар асосида ўз саломатликларини тикладилар ва дам олдилар.

“Йил дастурлари” ва “Федерация дастурлари” асосида кам таъминланган, кўп болали оиласардан бўлган аёллар, таълим ва тиббиёт соҳаси ходимлари ҳамда бефарзанд оиласарнинг ишлайдиган аъзолари учун ташкил этилган акциялар доирасида тизимдаги санаторийларда 6 минг 443 нафар ходимлар бепул йўлланмалар билан таъминланди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Нуроний” жамғармаси фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармонида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида, тегишли вазирлик ва ташкилотлар ҳамкорлигига тасдиқланган ҳар йилги тақсимот режалари асосида ташкилотларда ишловчи пенсионерлар ҳамда касаба уюшмалари аъзоларининг пенсиядаги ота-оналарига 24 минг 571 та имтиёзли, ишлайдиган кексаларга 1 минг 467 та бепул йўлланмалар ажратилди. Шу билан бирга, касаба уюшмалари тизимидағи санаторийларда 8 минг 785 нафар уруш ва меҳнат фронти фахрийлари соғломлаштирилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ички ишлар органлари ходимлари ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоя қилишни янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ижроси доирасида 2017 йил май ойидан бошлаб бугунги кунга қадар 900 нафар Ички ишлар вазирлиги профилактика инспекторлари ва уларнинг оила аъзоларига касаба уюшмалари маблағлари ҳисобидан санаторийларга бепул йўлланмалар ажратилди.

Кўрсатилаётган тиббий хизмат сифатини янада ошириш ҳамда чет эл фуқароларини Ўзбекистонда дам олишга жалб этиш мақсадида тизимдаги санаторийларни жаҳон андозалари асосида тиббий аппаратлар, асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш ва даволашнинг халқаро стандартларига мос янги усулларини жорий этиш борасида аниқ мақсадга қаратилган ишлар амалга оширилди.

2017-2018 йилларда биринчи бор Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан келишган ҳолда 8 та йўналишда даволаш-ташхисот стандартлари ишлаб чиқилди ва амалиётга татбиқ этилди.

Санаторийлар замонавий гастрофирбоскоп, кольпоскоп, ректоскоп, гинекологик гидроколонотерапия аппарати ва умуртқа поғонасини компьютер назоратида тортиш аппарати, замонавий компьютер ЭКГ аппарати, биокимёвий анализаторлар билан таъминланди, даволаш бўлимлари янги замонавий физиотерапевтик асбоб-ускуналар билан жиҳозланди.

Ҳисобот даврида замонавий лойиҳалар асосида Сирдарё вилоятида “Янгиер”, Тошкент вилоятининг Кўйичирчиқ туманида “Кўҳинур” ва Сурхондарё вилоятининг Олтинсой туманида “Хўжаипок” санаторийлари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Тошкент шаҳри Олмазор туманида барпо этилган “Нуронийлар маркази” негизида тизимдаги “Чинобод” санаторийсининг кексаларга мўлжалланган филиали ташкил этилди ва Тошкент вилоятидаги “Оқ-тош Шаббода” дам олиш уйи санаторийга айлантирилди.

Сурхондарё вилоятидаги “Термиз Марвариди”, Тошкент вилоятидаги “Оқ-тош”, Фарғона вилоятидаги “Чимён” санаторийларида қўшимча янги ётоқ бинолари, Жиззах вилоятидаги “Зомин” санаторийсида она-болалар учун янги ётоқ биноси, Тошкент шаҳридаги “Турон” ва “Умид Гулшани” санаторийларида янги ошхона бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Тошкент шаҳридаги “Турон”, Бухоро вилоятидаги “Ситораи Моҳи Ҳоса” санаторийларининг ётоқ биноларида, Тошкент вилоятидаги “Бўстон” санаторийсининг даволаш биносида кенг кўламли таъмирлаш ишлари амалга оширилди.

Бугунги кунда Самарқанд вилоятидаги “Абу Али ибн Сино” санаторийсида кўшимча ётоқ ва ошхона, Тошкент шаҳридаги “Чинобод” санаторийсида кўшимча ётоқ, Сурхондарё вилояти Олтинсой туманида янги “Хўжаипок-2” ва Денов туманида “Сангардак” санаторийларида, Тошкент вилояти Паркент туманида “Заркент”, Бўстонлик туманидаги “Чимган”, “Чимган-1” ва “Чимган-2”, Тошкент шаҳрида касаба уюшмаларининг “Спорт мажмуасида” қурилиш таъмирлаш ишларини босқичма-босқич амалга ошириш ишлари давом эттирилмоқда.

Тизимдаги санаторийларда нафас олиш аъзолари касалликларини даволаш учун “Тузли ғор” ташкил қилинди, “спелеотерапия”, “озонотерапия”, “нордик юриш”, “стоунотерапия”, “псаммотерапия” каби янги даво усуслари татбиқ этилди. Бундан ташқари, компьютерлашган замонавий ускуналарда зарбтўлқинли терапия, ичакларни маъданли сувлар билан ювиш муолажалари олиб борилмоқда. Амалда кўрсатиб келинаётган хизматларга кўшимча янгилик сифатида Wi-Fi зоналари, тажриба тариқасида “Шведча стол”, дам олувчиларга “Инфо киоск” тизими жорий қилинди.

Қайд этилган ишларнинг амалга оширилиши ҳисобот даврида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси тизимидағи санаторийларга 17 мингдан ортиқ чет эл фуқароларини жалб этиш имкониятини яратди.

Умуман олганда, ҳисобот даврида ижтимоий обьектлар тизимда амалга оширилган қурилиш, таъмирлаш ва реконструкция ишлари натижасида кўшимча равишда 855 та янги иш ўринлари ва 2 минг 286 нафар дам олувчилар учун ётоқ ўринлари яратилди.

Болалар соғломлаштириш оромгоҳларида ходимларнинг фарзандлари мароқли дам олишлари учун зарур шарт-шароитларни яратиш соҳасида амалга оширилаётган ишлар натижасида ота-оналар ва болаларнинг оромгоҳларга бўлган қизиқиши ва талаблари ортишига эришилди.

Ҳар йили ёз мавсумида республика бўйича жами 350 минг (жумладан Оролбўйи минтақасидан 4 минг 500) нафардан ортиқ болалар, шундан 180 мингдан зиёди стационар турдаги оромгоҳларда, 170 мингдан зиёди кундузги оромгоҳлар ва соғломлаштириш майдончаларида соғломлаштириб келинди.

Ҳисобот даврида стационар турдаги болалар соғломлаштириш оромгоҳларида 478 минг 705 нафар болаларни дам олдириш учун йўлланма нархини қоплашда ҳиссали иштирок этиш мақсадида касаба уюшмалари ҳисобидан 83 миллиард 315 миллион сўм маблағ ажратилди, 61 минг 793 та бепул йўлланмалар берилди.

Болаларнинг қизиқишиларини инобатга олиб, мавсум давомида ихтисослашган (интеллектуал ривожлантириш, меҳнат ва дам олиш, ҳарбий-спорт, экологик-биологик, ўлкашунослик, техник ижодкорлик, бадиий ижодиёт, ижтимоий мослашув, “Дўстлик”) оромгоҳлари фаолияти йўлга кўйилди.

Оромгоҳларга жалб этилмаган болаларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш бўйича алоҳида дастур ишлаб чиқилиб, унга кўра болалар “Баркамол авлод”, ахборот-ресурс марказлари, шунингдек, мактаблар ва маҳаллалардаги спорт майдончаларига жалб этилди.

2020 йилнинг 1 май куни “Сардоба” сув омборида юзага келган техноген ҳолатдан зарар кўрганларга ёрдам кўрсатиш мақсадида ташкил этилган “Сирдарё, биз ёнингдамиз!” лойиҳаси доирасида Сардоба, Мирзаобод, Оқолтин туманларида истиқомат қилувчи 2 минг 942 нафар бола Жizzах ва Тошкент вилоятларидағи 8 та оромгоҳларда бепул соғломлаштирилди ва ҳар бир болага махсус кийим-кечак тўплами берилди. Ушбу мақсадлар учун 4 миллиард 340 миллион сўм маблағ йўналтирилди.

Ҳар йили ёз мавсуми якунида мавсумни уюшқоқлик билан ўтказища фаоллик кўрсатган, бу борада бошқаларга намуна бўлган ходимлар ва ташкилотчиларни рағбатлантириш мақсадида Болаларни дам олдириш ва соғломлаштириш ташкилотчиларининг Форуми ўтказилиши йўлга кўйилди. Ҳисобот даврида ёз мавсуми давомида энг яхши кўрсаткичларга эришган 200 нафардан ортиқ ходимлар ва ташкилотчилар 16 та номинация бўйича Республика Мувофиқлаштирувчи гуруҳи томонидан махсус диплом ва эсадлик совғалари билан тақдирланди.

Замон талабаларига мувофиқ шарт-шароитлар яратилган оромгоҳлар сонини кўпайтириш, болаларни ёзги мавсумда дам олдириш билан қамраб олиш кўлами оширилишига кўмаклашиш мақсадида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан 2016-2020 йиллар давомида 7 та - Сурхондарё вилоятида “Бешбулоқ-Сурхон-Шеробод” ва “Амударё”, Хоразм вилоятида “Жайхун қуёши”, Тошкент вилоятида “Анор”, Жizzах вилоятида “Зомин”, Қашқадарё вилоятида “Зиё чашмалари” ва Қорақалпоғистон Республикасида “Оқ кема” оромгоҳлари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ушбу мақсадлар учун 188 миллиард. 912 миллион сўм маблағ йўналтирилди.

Бугунги кунда амалга оширилаётган давлат сиёсатининг устувор йўналишлари, кенг кўламдаги ислоҳотлар моҳияти, қабул қилинган қонун ҳужжатлари ва давлат дастурларининг аҳамиятини меҳнаткашларга, айниқса ёшларга атрофлича тушунтириш ва бу жараёнларда касаба уюшмаларининг фаол иштирокини таъминлаш мақсадида меҳнат жамоаларида “Маънавият соатлари” ўтказиш тизими йўлга кўйилди.

Ҳар йили 31 мингдан ортиқ меҳнат жамоаларида ўтказилаётган “Маънавият соатлари” да 3,9 миллион нафарга яқин ходимлар иштирок этди.

“Маънавият соатлари”да касаба уюшмалари Федерацияси томонидан тавсия этилган Намунавий мавзулар бўйича маърузалар ташкил этилиб, уларда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан илгари сурилган

“2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегияси”ни амалга ошириш доирасида мамлакатимизда ижтимоий-иктисодий, хукуқий, маданий-маънавий соҳаларда олиб борилаётган ислоҳотлар ва эришилган ютуқлар, давлат дастурларининг мазмун-моҳияти ва аҳамияти ўрганиб борилди.

Республикамиизда нишонланадиган умумхалқ байрамлари ва муҳим саналар меҳнат жамоаларида кенг нишонланиб, бу байрамлар муносабати билан ўтказилган маданий-маърифий тадбирларда ходимларга байрамларнинг мазмун-моҳиятини, мустақиллик туфайли эришилган ютуқлардан фахрланиш, бугунги кунимизга шукроналик туйғуларини сингдириш, Ватанга муҳаббат ва садоқат, инсонпарварлик фазилатларини тарбиялаш, миллий урф-одат, анъана ҳамда қадриятларнинг ҳётимиздаги ўрни ва аҳамиятини ҳар томонлама тарғиб этиш асосий вазифалардан бири этиб белгиланди.

Хусусан, “14 январь - Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил этилган сана ва Ватан ҳимоячилари куни”, “8 март – Хотин-қизлар байрами”, “21 март – Наврӯз умумхалқ байрами”, “9 май – Хотира ва қадрлаш куни”, 1 сентябрь – Мустақиллик куни”, 8 декабрь – Конституция куни” ва бошқа касб байрамлари арафасида меҳнат жамоаларида тегишли мавзулар бўйича маънавий-маърифий тадбирлар, Давра сұхбатлари, учрашувлар тизимли ўтказилиб борилди.

Касаба уюшма ташкилотлари томонидан ходимларнинг театр ва концертларга, музейларга, кўргазмаларга ташрифини ташкил этиш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

Ҳисобот даврида 45 минг нафардан ортиқ касаба уюшма ходимлари ва уларнинг оила аъзоларининг театрларга, 51 минг 380 нафарининг концертларга, қарийб 229 минг нафарининг кўргазма ва музейларга ташрифи уюштирилди.

Касаба уюшмалари “Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қил!” шиори остида ички туризмни янада ривожлантиришда фаол иштирок этдилар. Хусусан, 2016-2020 йиллар давомида жамоа шартномалари орқали касаба уюшмалари ва иш берувчилар томонидан корхона, ташкилот ва муассасаларда фаолият кўрсатаётган 788 минг 458 нафар ходимлар ва улар оила аъзоларининг, шундан, 13 минг 897 нафар кекса авлод вакилларининг, 15 минг 118 нафар эҳтиёжманд оила аёлларининг республикамизнинг тарихий шаҳарларига ҳамда ўз ҳудудларидағи дикқатга сазовор қадамжоларга саёҳатлари ташкил қилинди.

Шунингдек, “Мехрибонлик” уйлари тарбияланувчилари ҳамда эҳтиёжманд оила фарзандларининг 8 минг 148 нафарининг “Биз Мустақиллик фарзандларимиз” шиори остида тарихий шаҳарларга ва ўз ҳудудларидағи зиёратгоҳларга саёҳатлари, 56 минг нафарининг музейлар, ботаника, ҳайвонот ва бошқа маданият-истироҳат боғларига ташрифлари ташкиллаштирилди.

“Саховат” ва “Мурувват” уйларида яшовчилар ҳолидан хабар олиниб, жами 529,1 миллион сўмлик, болалар “Мурувват” ва “Мехрибонлик” уйлари, болалар махсус ёрдамчи мактаб-интернатлари 61,0 миллион сўмлик моддий қўллаб-кувватланди.

Ички туризмни ривожлантириш мақсадида Хоразм вилояти Хива туманида 30 ўринли “Хива” меҳмонхонаси қурилиб фойдаланишга топширилди, Тошкент шаҳридаги “Саёҳат” меҳмонхонасида капитал таъмирлаш ишлари амалга оширилди.

Корхона, ташкилот ва муассасаларда фаолият кўрсатаётган меҳнаткашлар ўртасида жисмоний тарбия ва спортни кенг тарғиб этиш, ходимларни спорт-соғломлаштириш тадбирларига жалб этиш орқали саломатлигини мустаҳкамлаш, оммавий спорт билан мунтазам шуғулланишлари учун шароит яратиш ишларига талабчанлик орттирилди.

Ҳар йили меҳнат жамоаларида ходимлар ўртасида “Спорт – саломатлик гарови” шиори остида спартакиада, “Соғлом оила” спорт мусобақалари ташкил этилиб, уларда 23 мингдан ортиқ корхона ва ташкилотларда фаолият кўрсатаётган 500 минг нафардан ортиқ ходимларнинг иштироки таъминланди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси ва қатор ҳамкор ташкилотлар ҳамкорлигида ташкил этилган “Саломатлик сари” республика оммавий югуриш тадбирида корхона, ташкилот ва муассасаларда фаолият юритаётган 30 мингдан ортиқ ишли-ходимлар, олий таълим муассасалари талабалари қатнашди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 март “Жисмоний тарбия ва спорт соҳасида давлат бошқаруви тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тӯғрисида”ги ПФ-5368-сон Фармонида белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, 2018 йил 1 июнда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг “Жисмоний тарбия ва спорт - соғломлаштириш ишлари бошқармаси” унитар корхонаси” ва унинг тасарруфида Республика ихтисослаштирилган комплекс Болалар ва ўсмиirlар спорт мактаби ташкил қилинди.

Мактаб қошида спортнинг 5 та – оғир атлетика, эркин кураш, эшкак эшиш, эшкак эшиш слалом ва бокс турлари бўйича бўлимлар очилиб, бугунги кунда 15 нафар малакали мураббийлар етакчилигига 158 нафар болалар шуғулланмоқдалар.

Қисқа вақт ичida касаба уюшмалари спортчилари Халқаро ва мамлакатимиз миқёсида ўтказилган мусобақаларда муносиб иштирок этиб, 26 та олтин, 20 та кумуш ва 17 та бронза медалларини қўлга киритди.

Тошкент шаҳридаги “Яккасарой” спорт мажмуаси Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси балансига қайтариб олинди ва бугунги кунда спорт мажмуасида халқаро талабларга жавоб берувчи сузиш ҳавзаси (бассейн), кўп спорт турларига мослаштирилган спорт зали қурилмоқда ва мажмууда реконструкция ишлари олиб борилмоқда.

2019 йил Наманган шаҳрида халқаро стандартларга жавоб бера оладиган “Океан” сув спорти саройи қурилиб, спортнинг 3 та – синхрон сузиш, сузиш ва слаломда эшкак эшиш турлари бўйича бўлимлар очилди.

Ҳозирги кунда ушбу саройда 6 нафар малакали мураббийлар бошлилигида 120 нафар бола спортнинг юқорида зикр этилган турлари билан шуғулланмоқда.

Шунингдек, сув спорти саройида жами 480 нафар ишчи ходимлар ҳамда 80 нафар ўсмирлар учун соғломлаштириш тўғараклари, Наманган шаҳридаги кўплаб ташкилотлар ходимлари учун шартномалар асосида соғломлаштириш гурӯҳлари ташкил этилди.

Касаба уюшмалари тизимида жамоатчилик билан алоқаларни янада мустаҳкамлаш, ахборот ишларини тубдан яхшилаш, бу орқали фаолиятнинг очиқлиги ва ошкоралигини таъминлаш, ахборот ишларини ташкил этишнинг самарали тизимини йўлга қўйиш борасидаги ишлар кучайтирилди.

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги (ЎзА), “Uzbekistan Today” ахборот агентлиги, “Туркистон-пресс” нодавлат ахборот агентлиги, матбуот, босма ва электрон оммавий ахборот воситалари билан ҳамкорлик алоқалари мустаҳкамланди. “Халқ сўзи”, “Народное слово”, “Правда Востока”, “Uzbekistan Today” газеталарида касаба уюшмалари фаолиятига оид доимий руқнлар ташкил этилиб, турли ахборот ва таҳлилий материаллар бериб борилди.

Юқорида тилга олинган ҳамда “Янги Ўзбекистон”, “Хуррият”, “Ўзбекистон овози”, “Қишлоқ ҳаёти”, “Маърифат”, “Жамият”, “Иқтисодий газета”, “Оила даврасида”, “Маҳалла”, “Хуқуқ ва бурч”, “Адолат”, “Тошкент оқшоми”, “Ташкентская правда”, “Ватанпарвар”, “Авто+”, “Даракчи”, “Даракчи+”, “Ишонч”, “Ишонч-Доверие” газеталари саҳифаларида касаба уюшмалари фаолиятини ёритувчи 6250 га яқин таҳлилий мақола ва хабарлар, сұхбат ва лавҳалар, долзарб савол-жавоблар чоп этилди.

Мамлакатимизда Президентимиз раҳбарлигида барча соҳалар бўйича олиб борилаётган кенг кўламли ислоҳотлар самарасини жамоатчиликка ва дунё ҳамжамиятига етказиш мақсадида “Халқ сўзи”, “Народное слово”, “Правда Востока”, “Ишонч”, “Ишонч-Доверие” газеталарида, “kasaba.uz” веб-Порталида “Ҳаётбахш ислоҳотлар йўлида” ва “По пути необратимых перемен” руқнлари ташкил этилиб, 100 га яқин таҳлилий мақолалар эълон қилинди. Ўз навбатида мазкур туркумдаги материаллар қатор веб-сайтларда, шунингдек, Касаба уюшмалари Федерациясининг “Фейсбуқ” саҳифасида ҳам эълон қилиб борилди.

Республика ва хорижий нашрларда ҳам мамлакатимиздаги ислоҳотларнинг инсон манбаатларини таъминлашга қаратилганлиги, уларда касаба уюшмаларининг иштироки тўғрисида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси раҳбарияти ва мутасаддиларининг чиқишилари ташкил этиб келинди.

Жумладан, 2019 йилнинг ўзида “Иқтисодий газета” ижтимоий-иқтисодий газетасида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси раисининг “25 йил давомида мавжуд имкониятлардан фойдаланмаганимизни тан олишимиз

керак" сарлавҳали, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги (ЎзА) ва унинг веб-сайти орқали "Илк ва сўнгги сўзимиз: Ватан!" сарлавҳали, Россияда чоп этиладиган "Профсоюзы" ойлик халқаро ахборот-таҳлилий журналида "Практика. Опыт. Проблемы" рукнида "Узбекистан перед лицом глобальных вызовов современности и задачи деятельности профсоюзов" сарлавҳали таҳлилий мақолалари чоп этилди.

Ҳисобот даврида хорижий касаба уюшма нашрлари, хусусан, Касаба уюшмалари Умумконфедерацияси халқаро бирлашмаси нашри бўлган "Профсоюзы" ойлик халқаро ахборот-таҳлилий журнали ҳамда "Вестник профсоюзов" журнали билан алоқалар мустаҳкамланди ва мазкур нашрларда мамлакатимизда олиб борилаётган ислоҳотлар самараси ва унда касаба уюшмаларининг иштирокига оид 100 га яқин таҳлилий мақола ва хабарлар чоп этилишига эришилди.

Шунингдек, Москва шаҳрида чоп этиладиган "Информ-контакт" халқаро ахборот таҳлилий нашрида Ўзбекистонда давлат, касаба уюшмалари ва иш берувчилар ўртасида йўлга қўйилган самарали ижтимоий шериклик ва унинг натижалари, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан турли соҳа ходимларининг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва меҳнат хуқуқларини ҳимоялаш, меҳнатини муҳофаза қилиш, ижтимоий шерикликни ривожлантириш, халқаро ҳамкорликни янги босқичга олиб чиқиш ва бу орқали Ўзбекистон имижини жаҳон ҳамжамиятида янада мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиш йўналишларида олиб борилаётган ишлар тўғрисида 90 дан ортиқ ахборот ва таҳлилий мақолалар берилди.

Ўзбекистон Миллий телерадиокомпаниясининг информацион ва таҳлилий дастурлари, хусусан, "Ахборот", "Ахборот-24", "Таҳлилнома", "Давр", "Пойтахт", "Вақт", "Хабарлар" информацион дастурлари, "Телемушоҳада", "Тафсилот", "Давр мавзуси", "Кун мавзуси", "Интервью", "Бугуннинг гапи", "Шарҳ+", "Шахсий ёндашув", "Студия 24", "Ижтимоий соҳа", "Ижтимоий ҳимоя", "Махсус репортаж" каби информацион ва таҳлилий кўрсатув ҳамда дастурлари, шунингдек, "MY 5" ва "Uzreport" телеканалларининг "Ўзбекистон онлайн" ва "7/24" информацион-таҳлилий дастурлари, "Ўзбекистон", "Ўзбекистон 24", "Ёшлар", "Маҳалла", "Тошкент" радиоканалларидағи ахборот таҳлилий дастурлар ва эшиттиришлар орқали касаба уюшмалари томонидан ходимларининг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва меҳнат соҳасидаги хуқуқларини ҳимоялаш, меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш борасида олиб борилаётган ишлар, 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини ҳаётга татбиқ этиш ҳамда Давлат дастурлари доирасида касаба уюшмалари томонидан амалга оширилаётган ишлар, "Касаба уюшмалари тўғрисида"ги Қонун тарғиботи, пандемия даврида ходимларнинг ижтимоий ҳимояси ва меҳнати муҳофазасини таъминлаш йўналишидаги ишлар тўғрисида 2130 дан зиёд телелавҳалар, сұхбат ва интервьюлар намойиш этилди, хабар ва эшиттиришлар, тўғридан-тўғри мулоқотлар эфирга берилди.

Мамлакатимизда ходимлар учун муносиб меҳнат шароитларини яратиш, жамоа шартномалари орқали турли соҳа ходимларининг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва меҳнат соҳасидаги ҳуқуқларини ҳимоялаш ва қўллаб-куватлаш, бандликни таъминлаш, ёшлар ва хотин-қизлар ижтимоий ҳимоясини кучайтириш каби йўналишларда амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ахборот-таҳлилий материалларнинг “Жаҳон” ахборот агентлиги орқали www.jahonnews.uz сайтида, хорижий нашрлар ва веб-саҳифаларда, мамлакатимизнинг хорижий давлатлардаги элчихоналари веб-сайтларида чоп этилиши, шунингдек, хорижий мамлакатларнинг ижтимоий-сиёсий, илмий-академик доирадаги вакиллари ўртасида тарқатилиши таъминланди. Хусусан “Жаҳон” ахборот агентлиги орқали 80 дан ортиқ материаллар берилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Интернет Портали такомиллаштирилиб, унда 11 та интерактив хизмат кўрсатилиши йўлга кўйилди. Натижада Портал нафақат республикамиз, балки кўплаб хорижий давлатлардан кирувчи бир-бирини тақрорламайдиган манзилдан бўлган 265 минг 534 нафардан ортиқ ўқувчисига эга бўлди. Бу кўрсаткич Портал ўқувчилари сонининг ҳисобот даврида деярли 8 баробарга кўпайганини кўрсатади. Шунингдек, Порталга кундалик кирувчилар сони 15 нафардан 190 нафарга ортди.

Веб-сайтлар ва ижтимоий тармоқлар орқали касаба уюшмалари фаолиятининг устувор йўналишлари тўғрисида ахборот ва мақолалар чоп этилиб, сұхбат, интервью ва тўғридан-тўғри мулоқотлар берилди. Хусусан, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг “kasaba.uz” интернет-порталида, “uza.uz”, “Jahonnews.uz”, “Anhor.uz”, “kun.uz”, “uz24”, “daryo.uz”, “gazeta.uz”, “qalampir.uz”, “Парламент гов.уз”, “Human.uz”, “podrobno.uz”, “sharh.uz”, “darakchi.uz”, “uzdaili.uz”, “pv.uz”, “gtn.uz”, www.chefs.uz, “nuz.uz”, “uzreport.uz”, “telegraf.uz”, “12 news”, “UT” каби веб-сайтларда, “sputniknews-uz.com”, “1news.uz”, “ca-news”, “vkr.ru/news”, “Ilo.org”, “farsnews.com”, “Риа Новости”, “Всемирный банк”, news.un.org/ru (БМТ), <https://www.ilo.org/moscow> (ХМТ) каби халқаро сайтларда 2000 га яқин ахборотлар чоп этилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг “Фейсбуқ” ижтимоий тармоғида ташкил этилган саҳифасида 1000 га яқин таҳлилий ахборот ва янгиликлар чоп этилди ҳамда аҳолидан келиб тушган саволлар ва мурожаатларга жавоблар берилиб, муносабат билдирилиб борилди. Бундан ташқари, Федерациянинг Telegram мессенжерида янгиликлар бериб бориш тизими йўлга кўйилди.

Ҳисобот даврида Федерация томонидан 15 марта матбуот анжумани ташкил этилди, уларда маҳаллий ва хорижий оммавий ахборот воситалари вакилларига мавзуга оид батафсил маълумотлар берилди.

“Жамоа шартномалари – ходимлар ижтимоий ҳимоясини кучайтириш ҳамда улар турмуши сифати ва даражасини оширишнинг муҳим омили”, “Болаларни ёзги дам олдириш ва соғломлаштириш мавсумининг бориши”, “Ёш ишчи кадрларни тайёрлашга ва уларнинг малакасини оширишга кўмаклашиш” лойиҳаси доирасида ўтказилган “Энг яхши ишчи касб эгаси” республика танлови якунлари тўғрисида”, “Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва

фаолиятининг кафолатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартишлар киритиш ҳақида", "ХМТнинг бирлашмалар эркинлиги ва касаба уюшмаларига бирлашиш хуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисидаги 87-сонли Конвенциясини ратификация қилиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунларининг мазмун-моҳияти тўғрисида" мавзуларидаги матбуот конференциялари, "Халқ билан мулоқотда касаба уюшмаларининг ўрни", "Касаба уюшмалари тўғрисида"ги янги Қонуннинг мазмун моҳияти", "Пахта йиғим-терими даврида теримчиларга муносиб меҳнат шароитлари яратилиши ва болалар меҳнати ҳамда мажбурий меҳнаттага йўл қўймаслик юзасидан Миллий мониторинг ўтказиш тўғрисида" каби мавзулардаги брифинглар шулар жумласидандир.

Журналистика соҳасида «Олтин қалам» XI, XII, XIII XIV Миллий мукофотлари учун ҳалқаро танлови доирасида Федерация Кенгashi томонидан "Меҳнат муносабатлари мавзуси энг яхши ёритилган материал учун" ҳамда "Ижтимоий шериклик мавзуси энг яхши ёритилган материал учун" номинациялари таъсис этилиб, уларда ғолиб бўлган 8 нафар журналистга касаба уюшмалари мукофоти – Диплом ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Мамлакатимизда Президентимиз ташабbusлари билан инсон манфаатлари йўлида олиб борилаётган кенг кўламли ислоҳотлар, ижобий янгиланиш ва бунёдкорлик ишлари, уларнинг самараси ҳамда натижаларини кенг ёритишга муносиб ҳисса қўшаётган оммавий ахборот воситаларининг 100 нафардан ортиқ ходимлари 27 июнь – Матбуот ва ОАВ ходимлари куни муносабати билан Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан муносиб рағбатлантирилди.

Шунингдек, "Йилнинг энг фаол журналисти" танлови ғолиб ва совриндорларини тақдирлашга муносиб ҳисса қўшиш мақсадида бир гурӯҳ журналистлар қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

Тизимга замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ва ривожлантириш соҳасидаги ишлар изчил равишда давом эттирилди.

Жумладан, Федерация Кенгashi аппарати, тармоқ касаба уюшмалари Республика кенгашлари, худудий бирлашмаларда ҳар бир иш жойи замонавий ва бошқа техник жиҳозлар билан таъминланди, компьютерларнинг деярли барчаси локал, корпоратив ҳамда интернет тармоғига уланган бўлиб, VPN технология асосида Федерациянинг марказий сервери билан локал тармоқлар ўртасида ишончли алоқа ўрнатилди.

Босқичма – босқич тўлиқ электрон ҳужжат алмашиш тизимиға ўтиш юзасидан зарур чоралар кўрилиб, бугунги кунгача жами 10 мингга яқин ҳужжат Федерация Кенгашининг "Касаба уюшмалари ташкилотлари" ахборот тизими электрон ҳужжат айланиш дастурида рўйхатдан ўтди ва назоратга олинди.

Федерация Кенгashi аппаратида электрон ҳужжат айланиши тизими асосида корреспонденцияларни амалга ошириш 90 фойизга етказилди, бошқа вазирлик ва ташкилотлар билан ўзаро корреспонденцияларни юритишида

Е-ХАТ ҳимояланган электрон почта ҳамда Федерациянинг kasaba.uz корпоратив электрон почта домени орқали амалга оширилиши йўлга қўйилди.

2017 йилдан бошлаб касаба уюшмалари Федерациясида Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонлари, қарорлари ва топшириқларида кўрсатилган вазифалар бажарилишини мониторинг қилувчи ижро интизоми идоралараро ягона электрон тизими "Ijro.gov.uz" жорий этилиб, тизимдан Федерацияга 14 та Фармон, 29 та Қарор, 3 та Фармойиш ва 31 та Баён келиб тушди ҳамда уларнинг ижроси таъминланди.

2019 йилдан касаба уюшмалари Федерациясида Норматив-хуқуқий хужжатлар лойиҳасини ишлаб чиқиш ва келишишнинг ягона электрон тизими (project.gov.uz) жорий этилиб, бугунги кунгача тизим орқали ташкилотлардан келган 160 га яқин норматив хужжатлар лойиҳалари келишилди.

Ўзбекистон Республикаси Боз вазирининг тадбиркорлар мурожаатларини кўриб чиқиш виртуал қабулхонасидан (kb.business.gov.uz) келган мурожаатлар билан ишлаш учун касаба уюшмалари Федерацияси ва унга аъзо ташкилотларнинг тегишли ходимлари мазкур порталдан фойдаланишлари учун логин ва пароллар ҳамда электрон қўлланма билан таъминланди.

Касаба уюшмалари Федерацияси, тармоқ касаба уюшмалари Республика кенгашлари ва ҳудудий бирлашмаларнинг Интернет тармоғи FTTB технологияси хизматига (оптик толали алоқа) ўтказилиб, Интернет тезлиги 120 Мбит/сек., ҳудудий бирлашмаларида эса - 20 Мбит/сек.га оширилди.

2016-2017 йилларда касаба уюшмалари Федерациясининг комплекс интеграллашган ахборот тизимини (KasabaKIAT) яратишнинг Техник топшириғи ишлаб чиқилди ҳамда KasabaKIATнинг ахборот ресурсларини шакллантириш дастурий таъминоти, ундан барча аъзо ташкилотлар фойдаланишлари учун имконият яратилди.

2017-2019 йилларда касаба уюшмалари Федерацияси комплекс интеграллашган ахборот тизими - KasabaKIATнинг "Ижтимоий суғурта" тизимости дастурий таъминоти ва унинг "Йўлланмалар" ҳамда "Бухгалтерия" модуллари ишлаб чиқилиб, жорий этилди.

Бугунги кунда "Ижтимоий суғурта" тизимости дастурий таъминоти Молия вазирлигининг Ғазначилиги ҳамда касаба уюшмалари Федерациясининг Санатор-курортлар бошқармаси ахборот тизимлари билан интеграция қилиниб, улардан электрон маълумотларни доимий онлайн тарзда йиғиб олиш имконияти яратилди.

Касаба уюшмалари Федерацияси тизимида бугунги кун талабларидан келиб чиқиб йиғилишларни масофадан (онлайн) ўтказиш мақсадида видеоконференция алоқа тизими жорий этилиб, барча ҳудудий бирлашмалар ва Федерациянинг малака ошириш институти замонавий видеоконференция алоқа тизими қурилмалари билан таъминланди.

Ўзбекистон Республикасининг халқаро нуфузини мустаҳкамлашга кўмаклашиш, халқаро касаба уюшмалари бирлашмаларига мамлакатда олиб борилаётган ислоҳотлар ҳақида холис ва ҳаққоний ахборотни

етказиш, хорижий, энг аввало қўшни давлатларнинг касаба уюшмалари марказлари билан ҳамкорликни кучайтириш касаба уюшмалари фаолиятининг асосий йўналишларидан бири бўлди.

Республикадаги турли соҳалар ходимларининг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатларини таъминлаш, ижтимоий шериклик ва мулоқотни ривожлантириш борасида амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар билан таништириш, шунингдек, келгусидаги ҳамкорлик йўналишларини белгилаб олиш мақсадида 2016 йил 30-31 март кунлари Халқаро касаба уюшмалари Конфедерацияси Бosh котиби Шарон Барроу раҳбарлигидаги делегациянинг Ўзбекистонга ташрифи ташкил этилди.

Ташриф доирасида Вазирлар Маҳкамаси, Меҳнат вазирлиги, шунингдек, Тошкент шаҳри ва Самарқандда касаба уюшмалари фаоллари билан учрашувлар ўтказилди. Уларда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг қонун ижодкорлигидаги иштироки, аҳоли бандлигини таъминлашга кўмаклашиш, меҳнат муҳофазаси, ходимларнинг, жумладан аёллар ва ёшларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасидаги фаолияти Шарон Барроу томонидан юқори баҳоланди.

Европа Иттифоқининг ижтимоий ва сиёсий доиралари вакиллари га Ўзбекистонда амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар ҳақида холис ва ҳаққоний маълумотларни етказиш мақсадида 2016 йил февраль ойида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси делегациясининг Брюсселга ташрифи ташкил қилинди.

Ташриф давомида Халқаро касаба уюшмалари Конфедерациясининг миллий касаба уюшмалари ташкилотлари билан ҳамкорлигини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятига бағишлиланган семинарда иштирок этилди, Европа Иттифоқи парламенти, Халқаро касаба уюшмалари Конфедерацияси, Европа касаба уюшмалари Конфедерацияси ва Касаба уюшмалари Умумевропа минтақавий кенгаши вакиллари билан учрашувлари ўтказилди.

Халқаро касаба уюшмалари Конфедерацияси билан амалий ҳамкорликнинг мантиқий давоми сифатида, икки томонлама манфаатли ҳамкорлик ҳолати ва уни янада кенгайтириш масалаларини муҳокама қилиш, шунингдек, юртимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар билан танишиш мақсадида 2017 йил 28 февраль - 2 март кунлари Халқаро касаба уюшмалари конфедерациясининг Бosh котиб ўринбосари Яап Винен бошчилигидаги делегациянинг Ўзбекистонга ташрифи амалга оширилди.

Ташриф доирасида делегация аъзолари "GM Powertrain Uzbekistan" акциядорлик жамияти, "JV MAN Auto – Uzbekistan" қўшма корхонаси, "Sam antep gilam" масъулияти чекланган жамияти бошланғич касаба уюшмалари ташкилотларининг фаолияти билан танишдилар, Самарқанд ва Тошкент шаҳарларида уларнинг касаба уюшмалари фаоллари билан учрашувлари ўтказилди.

Ўзбекистон ва Россия касаба уюшмалари ўртасида алоқаларни янада мустаҳкамлаш, ўзаро тажриба алмашиш кўламини кенгайтириш, келгусидаги ҳамкорлик йўналишларини белгилаб олиш мақсадида 2017 йил 5-6 сентябрь кунлари Россия мустақил касаба уюшмалари Федерацияси раиси

М.Шмаковнинг Ўзбекистонга ташрифи ва унинг доирасида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси фаоллари билан учрашуви ташкил этилди.

Ташриф якунлари бўйича Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси ва Россия мустақил касаба уюшмалари Федерацияси ўртасида 2017-2021 йилларга мўлжалланган ўзаро ҳамкорлик тўғрисида Келишув имзоланиб, Россия Федерациясида меҳнат қилаётган ўзбекистонлик меҳнат мигрантларининг ижтиёй ҳимоясини таъминлаш, Ўзбекистон ва Россия тармоқ касаба уюшмалари, касаба уюшмалари ташкилотлари худудий бирлашмалари ўртасида ҳамкорликни кучайтириш соҳасида бажариладиган ишлар белгилаб олинди.

Ҳисобот даврида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси ва Туркманистон касаба уюшмалари Миллий маркази, Қозогистон, Қирғизистон касаба уюшмалари Федерациялари, Тожикистон мустақил касаба уюшмалари Федерацияси ўртасида ўзаро ҳамкорлик тўғрисида Меморандумлар ва келишувлар имзоланишига эришилди.

2018 йил 24 декабрда Тошкент шаҳрида Касаба уюшмалари Умумконфедерацияси Ижроия қўмитасининг сайёр йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Касаба уюшмалари Умумконфедерациясининг нуфузли делегацияси вакиллари – Ижроия қўмитаси раҳбарлари ва аъзолари, жумладан, Касаба уюшмалари Умумконфедерацияси Президенти М.Шмаков, Вице-президенти В.Карнюшин, Бosh котиби В.Шербаков, тармоқ касаба уюшмалари Халқаро бирлашмалари мутасаддилари, Арманистон, Беларусь, Озарбайжон, Тожикистон, Қирғизистон каби давлатларнинг касаба уюшмалари марказлари раҳбарлари иштирок этди. Сайёр йиғилишда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Касаба уюшмалари Умумконфедерациясига аъзоликка қабул қилинди.

Халқаро ташкилотлар, биринчи навбатда Халқаро меҳнат ташкилоти билан ҳамкорликни янада кучайтиришда тизимли ишлар олиб борилди.

Жумладан, мазкур нуфузли ташкилот билан ҳамкорлик 2014-2016 йилларга мўлжалланган ҳамда 2020 йилгача узайтирилган “Ўзбекистон Республикасида муносиб меҳнат бўйича дастур” (Мамлакат дастури) доирасида амалга ошириб келинди.

Мамлакат дастури доирасида меҳнат соҳасининг барча йўналишлари бўйича туркум тадбирлар, семинар-тренинглар, тадқиқотлар ўтказилди. Хусусан, 2017 йилнинг 21-22 ноябрь кунлари Ўзбекистон Республикасининг муносиб меҳнат дастури доирасида ХМТ билан ҳамкорликда “Жамоа музокаралари: стратегик раҳбарлик” ва “Иш ҳақи бўйича уч томонлама маслаҳатлашувларнинг мавжуд механизmlарини кўриб чиқиш” мавзуларидаги семинарлар ташкил қилинди.

Ҳар йили “12 июнь – Бутунжаҳон болалар меҳнатига қарши кураш куни” ва 7 октябрь - “Бутунжаҳон муносиб меҳнат куни”га бағишилаб Халқаро меҳнат ташкилоти ва Халқаро касаба уюшмалари Конфедерацияси билан ҳамкорликда турли тадбирлар ташкил қилиш анъанага айланди.

Жумладан, 2016 йил 7 октябрда ХМТ ҳамкорлигига Бутунжаҳон муносиб меҳнат кунига бағишланган тадбирлар доирасида “Меҳнат соҳаси келажаги бўйича миллий диалог” мавзусида конференция, 2016 йилнинг 17 ноябрида Тошкент шаҳрида касаба уюшмалари Федерацияси, Меҳнат вазирлиги, Савдо-саноат палатаси, Халқаро меҳнат ташкилоти ва Жаҳон банки томонидан “Ўзбекистон Республикасида муносиб меҳнат бўйича дастур бажарилишининг аҳволи ва истиқболлари” мавзусида Давра сұхбати ўтказилди.

2018 йил 8 октябрда Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитаси билан ҳамкорликда “Ўзбекистон Республикасининг меҳнат ва ижтимоий муносабатлар соҳасидаги қонун хужжатларини такомиллаштиришнинг концептуал асослари” мавзусидаги Давра сұхбати, 9 октябрь куни Халқаро меҳнат ташкилоти ва Халқаро касаба уюшмалари Конфедерацияси билан ҳамкорликда “Jizzax akkumulyator zavodi” АЖда “Халқаро меҳнат ташкилотининг меҳнат соҳаси истиқболларига оид юз йиллик ташаббусини амалга оширишда касаба уюшмаларининг вазифалари” мавзусида минтақавий семинар ўтказилди.

2018 йил 24-26 апрель кунлари Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг ташаббуси билан Тошкент шаҳрида ўтказилган “Ҳаракатлар стратегияси ва кучли ижтимоий сиёsat: халқаро амалиёт ва Ўзбекистон тажрибаси” мавзусида Халқаро конференция глобал миқёсдаги йирик анжуманлардан бири сифатида қабул қилинди.

Халқаро конференция доирасида, шунингдек, Халқаро меҳнат ташкилотининг меҳнаткашлар фаолияти бўйича Бюроси (ACTRAV) иштирокида Марказий Осиё мамлакатлари касаба уюшмалари раҳбарларининг учрашуви ўтказилиб, меҳнат соҳаси истиқболлари бўйича юз йиллик ташаббусини амалга оширишда касаба уюшмаларининг иштироки масалалари муҳокама қилинди.

Халқаро Меҳнат Ташкилоти билан самарали ҳамкорликнинг амалий натижаси сифатида 2018 йилнинг 13-15 декабрь кунлари мазкур ташкилот Бош директори Гай Райдер бошчилигидаги нуфузли делегация расмий ташриф билан Ўзбекистонга келди.

Ташриф дастурига мувофиқ 2018 йил 13 декабрь куни Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясида ХМТ Бош директори Гай Райдернинг Ўзбекистон касаба уюшмалари фаоллари билан кенгайтирилган учрашуви ташкил этилди. Учрашувда Гай Райдер ҳамда ХМТ делегацияси вакиллари Ўзбекистон касаба уюшмаларининг қонун ижодкорлиги соҳасидаги иштироки, бандликни таъминлашга кўмаклашиш, меҳнатни муҳофаза қилиш, меҳнаткашлар, айниқса, ёшлар ва хотин-қизларнинг ижтимоий-иктисодий манбаатлари ва меҳнат соҳасидаги ҳукуқларини ҳимоялаш, аҳоли билан қайта алоқа механизmlарини йўлга қўйиш йўналишларидаги фаолиятини ижобий баҳоладилар.

Ўзбекистон ва ХМТ ҳамкорлигига меҳнат соҳасидаги муносабатларни такомиллаштириш йўлида амалга оширилаётган ишларга муносиб ҳисса қўшиш, Ўзбекистон Республикасида муносиб меҳнат дастурини амалга ошириш ҳамда Халқаро меҳнат ташкилоти билан ҳамкорликни кенгайтириш

бўйича “Йўл харитаси” тадбирлари ижросини таъминлаш, Марказий Осиё мамлакатлари касаба уюшмалари билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантириш мақсадида 2019 йил 8-10 апрель кунлари Самарқанд шаҳрида йирик анҷуманлар ўтказилди.

2019 йил 29-30 июль кунлари Тошкент шаҳрида барча тармоқлар касаба уюшмалари ва худудий бирлашмалар мутахассислари учун ХМТ билан ҳамкорликда «Ўзбекистонда ижтимоий ҳимоя стандартларини илгари суриш» мавзусида семинар ўтказилди. Унда ХМТдан Гоча Александрия, Ясмина Стубс Папа ва Урсула Кульке иштирок этди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Меҳнат ва ижтимоий масалалар Кўмитаси ҳамда Халқаро меҳнат ташкилоти билан ҳамкорликда 7 октябрь – Бутунжаҳон муносиб меҳнат кунига бағишлиган “Ўзбекистон Республикасида меҳнат соҳасини ривожлантиришнинг ҳолати ва истиқболлари” мавзуидаги Давра сұхбати ўтказилди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, Сенат аъзолари, вазирлик, идоралар, нодавлат нотижорат ташкилотлари, илмий муассасалар ва касаба уюшмалари, Халқаро меҳнат ташкилоти (ХМТ) вакиллари қатнашди.

Халқаро ҳамкорлик бўйича ижтимоий масалалар юзасидан 2018-2019 йилларда Халқаро молия корпорацияси Маслаҳат кенгаши раиси Оксана Вароди, “Коттон Кемпэйн” халқаро коалиция делегацияси, ХМТнинг Москвадаги Бюроси ижтимоий ҳимоя масалалари бўйича мутахассиси Ямина Стуббс Папа, Жанубий ва Марказий Осиё бўйича АҚШ Савдо вакили ёрдамчиси Марк Линскотт бошчилигидағи делегация, Халқаро меҳнат ташкилоти эксперти Инаятул Ислам, Халқаро меҳнат ташкилотининг адолатли ишга ёллаш бўйича халқаро маслаҳатчisi Фил Фишман билан, Малайзиянинг бирламчи саноат вазирлиги делегацияси, АҚШ давлат департаменти ва Меҳнат вазирлиги вакиллари билан учрашувлар ўтказилди.

Шунингдек, Халқаро меҳнат ташкилотининг 2016 йилдаги 105-, 2017 йилдаги 106-, 2018 йилдаги 107- ва 2019 йилдаги 108-Халқаро меҳнат конференцияларида Ўзбекистон делегация таркибида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси вакиллари иштирок этиб борди.

Республикада касаба уюшмалари ҳаракатини янада мустаҳкамлаш, касаба уюшмаларининг жамиятда тутган ўрнини кучайтириш ва мавқенини ошириш, касаба уюшмалари сафини кенгайтириш, бошланғич ташкилотлар фаолиятини мустаҳкамлаш, касаба уюшмалари кадрлари билан ишлаш, уларнинг малакасини ошириш ҳамда касаба уюшмалари фаоллари меҳнатини муносиб рағбатлантириб бориш масалаларига алоҳида эътибор берилди.

Давлатимиз раҳбари ташабbusи билан ишлаб чиқилган “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегияси”нинг мазмун-моҳияти ҳамда юртимиз тараққиётида тутган муҳим ўрнини барча даражадаги касаба уюшмалари ташкилотлари, ҳар бир касаба уюшмаси аъзосига етказиш, уларни

мазкур дастурий ҳужжатнинг амалга оширилишига сафарбар этиш ҳамда иштирокини таъминлаш мақсадида 2017 йил 16 июнь куни Ўзбекистон касаба уюшмалари тарихида илк маротаба “Ўзбекистон касаба уюшмалари Форуми” ўтказилди.

Форумда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари, Сенат аъзолари, Тараққиёт стратегияси маркази, ижтимоий ҳамкор вазирлик, идора ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, ишлаб чиқариш, таълим, фан, маданият ва спорт соҳаларининг таниқли вакиллари, худудларда иқтисодиётнинг барча соҳаларида меҳнат қилаётган касаба уюшмалари фаоллари, шунингдек, оммавий ахборот воситалари ходимлари, жами 900 нафардан ортиқ киши қатнашди.

Форум доирасида “Ҳаракатлар стратегияси”нинг бешта устувор йўналиши бўйича ташкил этилган секция йиғилишларига қарийб 600 нафарга яқин иштирокчи жалб этилди, уларда “Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси”ни амалга оширишда Кўмаклашиш дастури” лойиҳаси муҳокама қилинди.

Тадбир якунида Форум иштирокчиларининг Ўзбекистон касаба уюшмалари аъзоларига Мурожаати ҳамда “Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси”ни амалга оширишда Кўмаклашиш дастури” бир овоздан маъқулланиб, қабул қилинди.

Янги корхона ва ташкилотлар, айниқса хусусий, хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар ходимларини касаба уюшмаларига жалб этиш фаолиятнинг устувор йўналишларидан бири бўлди.

2016-2020 йиллар давомида қарийб 880 минг нафардан зиёд ходимлар касаба уюшмалари аъзолигига қабул қилиниб, уларнинг ижтимоий ҳимояси таъминланди.

Касаба уюшмалари ташкилотлари тузилмаган корхона, ташкилотларни аниқлаш, шу асосда уларда касаба уюшмаларига аъзолик афзалликлари юзасидан тарғибот ишларини ташкил қилиш мақсадида 2019 йилда бошланғич ташкилотлар инвентаризациядан ўтказилди.

Инвентаризация жараёнида Давлат солиқ қўмитасидан олинган, ягона ижтимоий тўловларни амалга ошириб келаётган 351 мингдан зиёд корхона, ташкилот ва муассасалар рўйхати касаба уюшмалари ташкилотлари тузилган корхона, ташкилотлар рўйхати билан солиштирилиб, таҳлил қилинди. Таҳлиллар натижаларига кўра ушбу корхона, ташкилот ва муассасаларнинг 114 минг 313 тасида касаба уюшмаси ташкилоти тузилгани аниқланди.

Шунингдек, таҳлиллар натижаларига кўра ишловчилар сони 20 нафардан ортиқ бўлган, лекин касаба уюшма ташкилотлари тузилмаган 12 минг 793 та корхона, ташкилотлар рўйхати шакллантирилиб, касаба уюшмаларига

аъзолик афзалликлари бўйича тарғибот ишларини ташкил қилиш учун касаба уюшмалари Республика кенгашлари, худудий бирлашмаларга йўлланди.

Фаолияти тугатилган, лекин ўз вақтида касаба уюшмаси хизматидан чиқарилмаган, шунингдек, узоқ муддат аъзолик бадаллари ўтказилмаётган корхона, ташкилот ва муассасаларнинг бошланғич ташкилотларини, якка тартибдаги тадбиркорларни касаба уюшмаси хизматидан чиқариш ҳисобига бошланғич ташкилотлар сони камайиши юз берди.

2020 йил 1 январь ҳолатига Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига аъзо ташкилотлар тизимида жами 32 минг 846 та бошланғич касаба уюшмаси ташкилоти мавжуд бўлиб, уларнинг 31 минг 642 таси корхона, ташкилот ва муассасаларда, 104 таси олий ўқув юртларида, 1100 таси ўрта-максус ўқув юртларида фаолият кўрсатаётганлиги аниқланди.

Бошланғич ташкилотларга ўз фаолиятини самарали ташкил этиш ва унинг нуфузини янада ошириш мақсадида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерация Кенгаши Раёсатининг 2018 йил 2 октябрь “Бошланғич касаба уюшмалари ташкилотлари кунини жорий этиш тўғрисида”ги 10-5-сонли қарорига мувофиқ ҳар ойнинг иккинчи сесанбаси “Бошланғич ташкилотларга амалий ёрдам кўрсатиш куни” этиб белгиланди.

Мазкур қарор ижроси натижасида касаба уюшмалари Республика кенгашлари, худудий бирлашмалар, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг раҳбарлари ҳамда масъул ходимлари томонидан 2018-2019 йилларининг ҳар ойида 500 га яқин бошланғич ташкилотларга ташриф буюрилиб, амалий ёрдам кўрсатилишига эришилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари кадрлари ва фаоллари малакасини ошириш тизимини ва мазкур тизимда мухим ўрин тутган Ўқув маркази фаолиятини босқичма-босқич такомиллаштиришга қаратилган ишлар амалга оширилди.

Биринчи босқичда ахборот-кутубхона ва ўқув-услубий базаси яратилиб, компьютер синфи қўшимча равишда компьютерлар билан таъминланди, Wi-Fi ва замонавий мультимедиа қурилмалари ҳамда замонавий сервер ўрнатилди, ўқув курслари бўйича мутахассислар томонидан ўқув-услубий мажмуалар, тест саволномалари ва тақдимотлар яратилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Ўзбекистон Миллий кутубхонаси, Тошкент давлат миллий рақс ва хореография Олий мактаби кутубхонаси томонидан Малака ошириш институтига беғараз берилиган китоблар ҳисобига китоб фонди янада кўпайтирилди. Шунингдек, кутубхона фонди 7339 та электрон - аудио бадиий, илмий-оммабоп ва жаҳон адабиёти билан бойитилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси тизимида таълим хизматлари кўрсатиш сифати ва самарадорлигини янада ошириш, замон талабларига мувофиқ касаба уюшмалари кадрлари ва фаолларининг малакалари ошириб борилишини таъминлаш мақсадида иккинчи босқичда “Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Ўқув маркази” нодавлат таълим муассасаси “Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг малака ошириш институти” нодавлат таълим муассасаси этиб қайта ташкил қилинди.

Муассаса тұлық реконструкция қилиниб, конференцзал әнг замонавий ахборот-коммуникация тизимлари билан таъминланди ва нафақат үқувларни, балки республика, шунингдек, халқаро миқёсда илмий-амалий анжуманлар, симпозиумлар, семинарлар үтказиш имконияти яратилди.

Муассасада малака ошириш күламини янада кенгайтириш мақсадида үқув аудиториялари сони 3 тадан 9 тага етказилди, уларнинг ҳар бири алоқида мавзуларга бағишлиб, бир-бирини тақрорламайдыган үқув жиҳозлари билан таъминланди.

2016-2020 йилларда Малака ошириш институтида жами 187 та гурұнда 4 минг 447 нафар касаба уюшмалари кадрлари ва фаолларининг малакаси оширилди.

Бугунги кунда Малака ошириш институтининг маълумотлар банкига 100 нафардан ортиқ профессор-үқитувчилар, касаба уюшмалари үқитувчи-тренерлари ва тажрибали мутахассислари, нуфузли таълим муассасалари, вазирлик ва идоралар малака ошириш ҳамда қайта тайёрлаш институтларининг тажрибали мутахассислари киритилган бўлиб, улар үқув жараёнларига мунтазам равища жалб этиб келинмоқда.

Үқувлар визуал маъруза, блиц сўров, ақлий ҳужум, тақдимот, баҳс-мунозара каби илғор ва замонавий шаклларидан фойдаланган ҳолда олиб борилиши йўлга қўйилди, машғулотлар дастурларига касаба уюшмалари фаолиятининг асосий устувор вазифаларидан ташқари, тингловчиларнинг ҳар томонлама дунёқарашини кенгайтиришга, жамоат билан ишлаш кўникмаларини оширишга, маънавий, сиёсий, ҳукуқий билимларини оширишга қаратилган мавзулар киритиб борилмоқда.

Тармоқ касаба уюшмаларининг Тошкент шаҳри ҳамда Тошкент вилоятидаги фаолияти намунали йўлга қўйилган туман, шаҳар кенгашлари, бошланғич ташкилотлари, шунингдек, “Энг намунали бошланғич ташкилот” кўрик-танловининг республика босқичларида фаол иштирок этган бошланғич ташкилотларида тингловчилар учун амалий машғулотлар үтказиш тизими йўлга қўйилди.

Касаба уюшмалари кадрлари ва фаоллари малакасини ошириш күламини янада кенгайтириш мақсадида ташкил этилган масофадан туриб малака ошириш тизими орқали ҳар йили 1100-1600 нафар бошланғич касаба уюшмалари ташкилотлари раислари малака ошириб келмоқда.

Мазкур тизимни янада такомиллаштириш мақсадида Moodle тизими асосида электрон таълим портали яратилди, касаба уюшмалари соҳасида ишлаётган энг тажрибали мутахассис, үқитувчилар томонидан замонавий үқув-услубий мажмуалар яратилиб, ушбу дастурга киритилди ва улар касаба уюшмалари фаолияти йўналишларидан келиб чиқсан ҳолда ҳар йили янгиланиб келинмоқда. 2016-2019 йиллар давомида жами 5 минг 242 нафар тингловчилар масофавий таълим портали орқали малака ошириллари таъминланди.

Малака ошириш институти ходимлари томонидан “Худудий бирлашмаларнинг ўкув аудиторияларида З кунлик машғулотларни ташкил этиш юзасидан услубий қўлланма” ишлаб чиқилиб, ҳисобот даврида мазкур масалада худудий бирлашмаларга мунтазам равишда амалий ҳамда услубий ёрдам кўрсатиб борилди. 2017-2020 йиллар давомида мазкур ўкув аудиторияларида 8500 нафар касаба уюшмалари фаоллари учун ўкувлар ташкил қилинди.

Касаба уюшмалари Федерацияси тизимида кадрлар ва фаоллар учун ташкил этилаётган ўкувлар сифатини янада ошириш мақсадида 2016-2017 йилларда Халқаро меҳнат ташкилотининг Шарқий Европа ва Марказий Осиё давлатлари учун Бюроси техник кўмагида “Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси учун ўқитувчи-тренерларни тайёрлаш” лойиҳаси амалга оширилиб, 32 нафар ўқитувчи-тренерлар тайёрланди.

Мазкур йўналишдаги 2-лоиха 2019-2020 йилларда амалга оширилди. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг маҳсус комиссияси томонидан танлаб олинган 30 нафар касаба уюшмалари ходимлари лойиҳани муваффақиятли тамомладилар ва уларга Халқаро Меҳнат Ташкилоти ва Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг сертификати топширилди.

Намунали фаолият олиб бораётган бошланғич ташкилотларни аниқлаш ва муносиб тақдирлаш мақсадида 2017, 2019 йилларда ўтказилган «Энг намунали бошланғич ташкилот» кўрик-танловининг қуий босқичларида жами бошланғич ташкилотларнинг 60 фоизидан ортиғи фаол қатнашди.

Кўрик-танловнинг 2017 йилдаги Республика якуний босқичида иштирок этган 25 та, 2019 йилдаги якуний босқичида иштирок этган 14 та бошланғич ташкилотлар Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг дипломлари ва қимматбаҳо совғалари билан мукофотланди.

Кўрик-танловнинг барча босқичларида ғолиб чиқсан бошланғич ташкилотлар базасида бошқа бошланғич ташкилотлар раислари учун тажриба алмashiш ишлари амалга оширилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси тизимида ўтказиб келинаётган турли кўрик-танловлар ғолиблари, касаба уюшмалари фаоллари, талаба ёшларни тақдирлаш ишларини тизимли равишда ташкил қилиш мақсадида 2017 йилдан “Юрт тараққиёти йўлида бирлашайлик!” шиори остида тантанали тадбирни ташкил этиш тизими жорий қилинди.

2017, 2018, 2019 йилларда ўтказилган тантанали тадбирларда “Меҳнат ҳуқуқи билимдони”, “Энг намунали бошланғич ташкилот”, “Энг яхши шифокор, ҳамшира, ошпаз” ва бошқа бир қатор кўрик-танловлар, шунингдек халқаро танловлар ғолиблари, ўз касбининг моҳир эгалари бўлган турли касб вакиллари, касаба уюшмалари Федерациясининг “Эҳтиром нишони” ва илмий стипендиясига сазовор бўлган фаоллар, ижтимоий ҳимояяга муҳтож бўлган олий таълим муассасаларининг талabalari, ўрта маҳсус касб-хунар коллежлари ўқувчилари, касаба уюшмалари спортчилари, жами 341 киши тақдирланди.

2019 йилда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси томонидан “Устозлар – касаба уюшмалари эъзозида” Республика танлови ўтказилди. Мазкур танловнинг қути босқичларида умумтаълим мактабларида камидаги 20 йиллик педагогик стажга эга бўлган, бошланғич касаба уюшма қўмитаси раиси сифатида эса камидаги 10 йилдан бери ишлаб келаётган 1 минг 135 нафар ўқитувчи иштирок этди.

Худудий касаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаларида ташкил этилган маҳсус комиссиялар томонидан низом талабларига мувофиқ сараланган 42 нафар номзодлар танловнинг Республика босқичида қатнашди.

Танловда I-ўринга муносиб деб топилган Наманган вилояти, Тўракўрғон туманидаги 1-умумий ўрта таълим мактабининг ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчisi, мазкур мактабнинг бошланғич касаба уюшма қўмитаси раиси Лобархон Рустамовага Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациисининг 1-даражали дипломи ва “Spark” автомобили, II-ўринга эга бўлган иштирокчи - Конимех туманидаги 2-умумий ўрта таълим мактабининг математика фани ўқитувчisi, мазкур мактабнинг бошланғич касаба уюшма қўмитаси раиси Нурия Тўракуловага 2-даражали диплом ва “Samsung” музлатгichi, III-ўринни қўлга киритган Деҳқонобод туманидаги 69-умумий ўрта таълим мактабининг бошланғич синф ўқитувчisi, мазкур мактабнинг бошланғич касаба уюшма қўмитаси раиси Дилором Тошмурадовага 3-даражали диплом ҳамда “Samsung” кир ювиш машинаси топширилди.

Шунингдек, танловнинг “Энг фаол ёш ўқитувчи”, “Инновацион фаол ходим” ва “Энг маҳоратли ўқитувчи” номинацияларига сазовор бўлганларга ноутбуклар тақдим этилди.

Барча даражадаги касаба уюшмалари ташкилотлари, айниқса, бошланғич ташкилотлар раҳбарлигига ёшлар ва аёлларни кенг жалб қилиш ишлари амалга оширилди.

2020 йилда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацииси тизимида ташкилотларда ҳисбот-сайлов йиғилишлари, конференция ва қурултойлар юқори савияда ва делегатларнинг тўлиқ иштирокида ўтишига эришилди.

Аксарият бошланғич ташкилотлар раҳбарлигига сайловлар муқобиллик асосида, раҳбарлик лавозимига 2-3 нафардан номзодлар таклиф этилган ҳолда ўтказилди.

Янги сайланган 32 минг 768 нафар бошланғич ташкилот касаба уюшмаси қўмитаси раисларининг 40,8 фоизини аёллар, 17 фоизини 30 ёшгача бўлган ёшлар, 83 фоизини олий маълумотлилар ташкил этди.

Ҳисбот-сайловлар жараёнида бошланғич ташкилотлар касаба уюшмалари қўмиталари аъзолигига 180 минг 45 нафар фаоллар сайланиб, уларнинг 31,0 фоизини, яъни 55 минг 805 нафарини мазкур орган аъзолигига биринчи бор сайланганлар ташкил этди.

Касаба уюшмаси қўмитаси аъзолари орасидаги аёллар салмоғи 43,3 фоизга, 30 ёшгача бўлган ёшлар салмоғи 12,2 фоизга, олий маълумотлилар эса 66,1 фоизга етказилди.

Янги сайланган касаба уюшмаси гуруҳи ташкилотчиларининг 7 нафари, цех қўмиталари раисларининг 13 нафари, касаба уюшмаси қўмиталари аъзоларининг 51 нафари, шу жумладан қўмита раисларининг 29 нафари, тафтиш комиссиялари аъзоларининг 18 нафарини халқ депутатлари маҳаллий кенгашлари депутатлари ташкил этади.

Мамлакатимизда коронавирус инфекцияси тарқалишининг олдини олиш ва унга қарши курашиш бўйича олиб бораётган ишларда касаба уюшмаларининг фаол иштироки таъминланди.

Инфекция тарқалишининг олдини олиш мақсадида касаба уюшмалари тизимидағи барча оммавий тадбирлар, йиғилишлар, мажлислар ва ўқувлар вақтинча тўхтатилди ва ташкилотлар билан масофавий ахборот алмашинуви йўлга қўйилди.

Федерация, унга аъзо ва тасарруфдаги ташкилотлардаги ходимларнинг 80 фоизидан ортиғи меҳнат таътилига чиқарилди, айрим ходимлар масофавий ишлаш тизимиға ўтказилди, мактабгача таълим муассасаси тарбияланувчиси ва бошланғич таълимда таҳсил олаётган фарзандлари бор бўлган ходимларга иш ҳақи сақланган ҳолда таътил берилди.

Булардан ташқари, 60 ёшдан катта бўлган ва сурункали касалликка чалинган ходимлар ҳамда туманлардан қатнаб ишлайдиган ходимлар ҳам меҳнат таътилига чиқарилди.

Тизимдаги барча биноларда заарсизлантириш ишлари амалга оширилиб, ходимлар бинога киришда “тепловизор” орқали тана ҳароратлари ўлчанилиб, тиббий ниқоблар билан таъминланди.

Барча ватандошлар, меҳнаткашлар, фахрийлар, аёллар ва ёшлар учун Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг “Кудратимиз – биргаликда, биз ғалаба қозонамиз!” мавзусидаги мурожаати қабул қилинди.

Жорий йилнинг 15 мартадан то Республикаизда коронавирус инфекцияси билан боғлиқ эпидемиологик вазият барқарор бўлгунга қадар, Федерация тизимдаги мавжуд 20 та санаторийларда дам олувчиларни қабул қилиш тўхтатилиб, улар карантин муддатини ўташ муассасасига айлантирилди. Тизимдаги 9 та санаторийда (“Ботаника”, “Бўстон”, “Косонсой”, “Қашқадарё соҳили”, “Олтинсой”, “Ситораи Мояни Хоса”, “Умид Гулшани”, “Хонқа” ва “Чорток”) хориждан олиб келинган 2535 нафар фуқароларимиз карантин муддатини ўтаб чиқишиди.

Фуқароларнинг карантин ўташлари учун тизимдаги санаторийларда барча шарт-шароитлар яратилди, зарур озиқ-овқат захиралари шакллантирилиб, карантинга олинганлар З маҳал иссиқ овқат билан таъминланиб келинди.

Ўз навбатида, мазкур обьектларга тизимдаги малакали эпидемиолог, дезинфектор, гигиенист, инфекционист, ҳамшира ва кичик тибиёт ходимлари ҳамда бошқа хизмат кўрсатувчи ходимлар жалб этилди.

Инфекционист врачлар томонидан карантинга олинганлар 2 маҳал тиббий кўриқдан ўтказилиб, тана ҳарорати ўлчаниб борилди, ётоқхона, ҳожатхона, ваннахона ва ошхоналар кунига 3 маҳал тизимли равища заарсизлантирилди.

2020 йилнинг 1 июнь ҳолатига Республика комиссиясининг карантин талабларига тўлиқ риоя этган холда тегишли ишлар амалга оширилиб, барча санаторийлар ва дам олиш уйлари дам оловчиларни қабул қилишга тўлиқ келтирилди ва улар фаолияти йўлга қўйилди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан “Ўзбекистон Мехр-шафқат ва саломатлик” жамоат фондига 50,0 миллион сўм, Тошкент шаҳридаги 21 -, 22 -, 23 - ва 30 – “Мехрибонлик уйлари”даги ходимларнинг ижтимоий-иктисодий ҳимоясини янада кучайтириш учун 80 миллион сўм ҳомийлик маблағи ўтказилди.

Шунингдек, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг касаба уюшмалари ходимларининг 1 кунлик иш ҳақини “Ўзбекистон Мехр-шафқат ва саломатлик” жамоат фондига ўтказиш тўғрисидаги ташабbusи Республика касаба уюшмалари ходимлари томонидан қўллаб-куватланди ва фондга 153.0 миллион сўм маблағ ўтказилди.

Мазкур йўналишдаги ишлар қуи касаба уюшмалари томонидан ҳам тизимли амалга оширилди, шу даврда касаба уюшмалари томонидан салкам 100 минг нафар фуқароларга 1 миллиард сўмдан ортиқ турли ижтимоий ёрдамлар кўрсатилди.

Шунингдек, барча даражадаги касаба уюшмалари ташкилотлари, худудларда ташкил этилган “Ҳомийлик хайрияларини мувофиқлаштириш марказлари” тўғрисида аҳолининг, биринчи навбатда, чекка туманлардаги фуқароларнинг хабардорлик даражасини ошириш, жойларда якка-ёлғиз, боқувчиси йўқ, ногиронлиги мавжуд бўлган, муқим иш билан таъминланмаган фуқаролар ва оиласаларнинг рўйхатини шакллантириш, кўрсатилаётган ижтимоий ёрдамларнинг манзиллигини таъминлаш ишларида фаол иштирок этилди.

Худудлардаги вазиятлар билан яқиндан танишиш, эпидемиянинг олдини олиш борасидаги ишларда маҳаллий ҳокимликларга яқиндан ёрдам кўрсатилди.

“Ishonch” ва “Ishonch-Доверие” газеталари, Федерация тизимидағи ижтимоий тармоқлари орқали аҳоли ва меҳнат жамоалари учун кенг қамровли тушунтириш ишлари олиб борилди.